

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ ר"ד א מרטון דל

8.00 FONT (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1979 JANUÁR 5., PÉNTEK 9266. szám

A POLGÁRI KORMÁNY MEGALKULÁSA ELŐTT

LEMONDOTT AZ IRÁNI HADSEREG HÁROM ERŐSKEZŐ TÁBORNOKA

A sah elleni tüntetések erélyes elnyomását szorgalmazták — A sah és családja egy napra elhagyta Teheránt — Amerikai diplomaták: „Mégkíséreljük meggyőzni a sahot, hogy hagyja el országát”

Teherán (UPI, Reuter). — Megbízható körökből eredő források szerint tegnap lemondott az iráni hadsereg három erőszakos tábornoka. Lemondásukra közvetlenül a polgári kormány megalakulása előtt került sor, és távozásuk feltételezhetően megkönnyíti Bachtíár miniszterelnökjelölt számára, hogy megalakítsa kabinetjét és azt holnap, szombaton bemutassa a sahnak.

A három tábornok a következők: Gulám Oveisi, Teherán katonai kormányzója, a szárazföldi erők főparancsnoka; Manuser Chosrowdad, a légihaderő egyik parancsnoka és Amir Husz-sein Rabii, a légihaderő főparancsnoka. Ugy tudják, hogy Oveisi tábornok, aki mindenkor szigorú politikai vonalat követett, a sah jóváhagyásával elhagyta Iránt.

Nyugati diplomaták szerint, a három tábornok lemondásával csökken katonai összeesküvés veszélye. A diplomaták szerint ez a három tábornok volt az, aki mindenáron a sah-ellenes tüntetések legerélyesebb elnyomását követelte.

Bachtíár szerda este sajtófogadás során azt mondta, hogy ha nem sikerül neki megoldani a súlyos válságot, úgy katonai összeesküvésre kerülhet sor Iránban.

Időközben a sah hivatalosan is megbízta Bachtíárt kormányalakítással, a múlt héten lemondott Gulám Reza Apházi helyett.

A perza császári palota sző-

IDŐJÁRÁS

Felhősödés, helyi esők. Szombatra: hasonló.

Várható hőmérsékletek: Jeruzsálem 3-9, Tel Aviv 9-17, Haifa 16-17, Ludd 5-16, Beer Seva 5-16. Éjltát 9-20 fok.

SZEZONVEGI KIARUSÍTÁS SCHNEIDMAN-NÁL

128

TEL-AVIV, DIZENGOFF 120, 125, 128.
TEL-AVIV, ZÁMENHOF 25.
HILTON JERUZSALEM

vívője egyébként tegnap hivatalosan bejelentette, hogy a sah és családja egy napra elhagyta Teheránt.

azonban ma visszatért. A szövívő szerint a távozásnak nincs kapcsolata a jelen helyzettel, a sah tartózkodási helyét azonban biztonsági okokból nem árulta el.

A sah tegnap — még a három tábornok lemondása előtt — Ábbász Krabaghi tábornokot, a csendőrség volt parancsnokát

Mesél — Sávit találkozó a drágasági pótlék ügyében

Jeruchám Mesél Hisztadrut-főtiktár ma, pénteken találkozik Ávráhámmal Sávit, a Gyáriparosok Szervezete elnökével, hogy megbeszélést folytasson vele a drágasági pótlék januári folyósításáról.

Mesél, aki Kirját Smonán, az ottani körzeti munkástanácsban tartott beszédet, hangoztatta, ezen a találkozón dől el, hogy lehetséges-e megállapodásra jutni ebben az ügyben: „A Hisztadrut álláspontja világos; mi előleget akarunk, míg a drágasági pótlékkal kapcsolatos végleges elszámolásra áprilisban kerül sor. Kétségtelen, hogy a száguldó infláció indokolta teszi a Hisztadrut követelését, és később lehetővé válik átfogó tárgyalás folytatása az infláció megfékezéséről.”

nevezte ki vezérkari főnöknek. A teheráni repülőterén tegnap is zűrzavar uralkodott, miután az alkalmazottak sztrájkolnak és katonák próbálják betölteni a légiforgalmi ellenőrként helyét.

A különböző légiforgalmi vállalatok gépei csaknem üresen érkeznek Iránba és utasokkal teli hagyják el ismét. Akadnak azonban irániak, akik most térnek vissza hazájukba abban a reményben, hogy az alakulóban lévő polgári kormány visszaállítja a rendet.

A Nemzeti Front nevű ellenzéki párt tegnap azt hangoztatta, hogy vezetői vették rá a közlajipari munkásokat, hogy termelési munkásságukat a sahnak elnyomását ellenük fordítsák.

Sirázban tegnap a katonaság

sorúztatás és könnyfakasztó gáz alkalmazásával fel tüntető csoportot. Az iráni rádió jelentése szerint a tüntetők tüzeket gyújtottak az utcákon. Teherán északi részében is tüzelt a katonaság a tüntetőkre. Aldozatokról nem érkezett jelentés. A két legismertebb teheráni napilap, a Kajhan és az Etelaat, amely két hónappal ezelőtt, a katonai kormány megalakulásakor beszűntette megjelentését, tegnap újra megjelent, miután Bachtíár tegnap bejelentette a cenzúra megszüntetését. Hodding Carter, az amerikai

külgyminisztérium szóvivője tegnap Washingtonban azt mondta, hogy „az Egyesült Államok szívesen látja a sahot, ha jönni akar; gondoskodunk biztonságáról”. Magasrangú amerikai külügyi tisztviselő azt mondta, keretséges, hogy a közeljövőben megkíséreljük meggyőzni a sahot, hogy „legelőbb ideiglenesen hagyja el az országát”.

A Szovjetunió tegnap ismét azt vádolta az Egyesült Államokot, hogy beavatkozik Irán belügyeibe. Az Egyesült Államok moszkvai nagykövetsége tegnap éleshangú tiltakozó jegyzéket nyújtott át a szovjet külügyminisztériumnak az ilyen jellegű szovjet vádaskodásokkal kapcsolatban.

ORDER NISI LÁHAT POLGÁRMESTER ELLEN AZ ELHALASZTOTT SZINIÉLODÁS MIATT

Dán Mirkin tel-avivi ügyvéd tegnap order nisi — felfolyamodványt nyújtott be a jeruzsálemi Felsőbíróhoz Szlomo Láhát polgármester határozatával kapcsolatban, hogy lemondja a Kámeri színház, ma este behirdetett előadását. Az ügyvéd, aki jéget vásárolt a ma este tervezett és lemondott előadásra, fel felyamodványában többek között azzal érvelt, hogy a polgármester határozata törvénytelen, mert irreleváns mérlegelések befolyás

KLEIN IMRE
Marosvásárhely — Akkó
50-ik születésnapjára
JÓ EGÉSZSÉGET, BOLDOGSÁGOT
KIVÁNUNK
CSALÁDUNK KÖREBEN AD MEÁ V'ESZRIM
KLEIN TIBOR, PIRI,
EGON és ROBI

PERL FISCHL
Petách-Tikva
NYUGDIJBA VONULÁSA ALKALMABOL
szeretettel kívánjuk, hogy élvezze nyugdíját
Imával együtt egészségben és békében 120-ig.
Fiai: MOSE és JOSZI,
menyei és unokái

Szeretett férjem, apánk, nagyapánk
GLÜCK MENDEL
Margitta—Tvéria
65-ik SZÜLETÉS NAPJÁRA
kivánunk sok-sok örömet és egészséget 120-ig
felesége Fany, gyermekei és unokái

DRÁGA CSALÁDFÖNK
ing. HASKO GÁBOR
80-ik születésnapjára
EGÉSZSÉGES, BOLDOG ÉVEKET KIVÁNUNK 120-IG
FELESÉGE ÉS EGÉSZ CSALÁDJA
Izraelben és külföldön

BEGIN MINISZTERELNÖK:

«A Gus Emunim tüntetési feleslegesek» Weizman hadügyminiszter: „Nem vagyok biztos benne, hogy ezek a letelepülések hasznosak” — A Gus Emunim csoportja mekísérelte a Tul-Kárem—Söchem országút eltorlaszolását

Menáchem Begin miniszterelnök tegnap megbeszélést tartott a Likud Kneszet-frakciójával, melynek napirendjén a letelepülések ügye szerepelt.

A miniszterelnök hangoztatta, hogy a jelenlegi kormány számos települést létesített Judeában és Somronban, és fejlesztési munkálatokat végzett ebben a körzetben települések céljára. „A Gus Emunim tüntetési feleslegesek — hangsúlyozta a miniszterelnök —, a települési tevékenység folytatódik, azonban a kormány által meghatározott időpontban és ütemben.”

A miniszterelnök és a Kneszet-frakció közötti találkozó hosszadalmas és viharos volt. A frakción belül heves szóváltásra került sor a Gus Emunim tevékenységét pártoló és ellenző képviselők között.

Begin miniszterelnök azt is mondta, hogy akadnak a Likud tagjai között, akik szemet hunynak a kormány letelepülési tevékenység terén elért eredményei felett. „A települések meg

erősítés folytatódik”. Ezer Weizman hadügyminiszter azt mondta, nem biztos benne, hogy ezek a települések hasznosak az ország biztonsága szempontjából. „Nem az az érdekünk, hogy elnyomjuk az arabokat, hanem, hogy békében éljünk velük.”

More Arens, a Kneszet hadügyi és külügyi bizottságának elnöke, követelte Judea és Somron haladéktalan betelepítését. Hangoztatta azonban, hogy földek kisajátítása, valamint nagy alijá nélkül nem lehet megvalósítani ilyen tervet. Álláspontjához csatlakoztak Jigál Kohén, Jigál Hurwitz, Geula Kohén és Mose Samir képviselők.

A biztonsági közegek tegnap este előállították a Gus Emunim tagját, akik részt vettek a Tul Kárem — Söchem országút eltorlaszolásában. A torlaszt a hatóságok eltávolították, miután a közlekedési torlódást okozott. A Gus Emunim tagjai hangoztatták, hogy azért torlaszolták el az utat, mert a hatóságok nem engedik az Elon More letelepülési csoportnak folytatni az utat Söchem irányába.

Tegnap délután a Nyugati Partvidék északi településeiről mintegy 30 tagú csoport érkezett 20 gépjárművel a Dir-Sáraf — Söchem országút elágazásához, s gépjárművel eltorlaszolták. Amikor a rendőrség kikergett a helyszínre, már csaknem ösztüzésre került sor a zsidó telepek és a helyi arab lakosok között, ahol felépítjük állandó települést. „Eltökélt szándékunk, hogy itt maradjunk, amíg nem mehetünk tovább a Söchem-egy irányába, ahol felépítjük állandó települést” — mondták.

Szadát levele Pereshez:
**A JÖVENDŐ NEMZEDÉKEK ÉRDEKÉBEN
MEG KELL VALÓSÍTANI A BÉKÉT!**

Ánuár Szadát egyiptomi elnök a héten választott Simon Peresz, a Munkapárt elnökének üdvözlő táviratára, amelyet Peresz 60. születésnapja alkalmából intézett hozzá. A válasz szövege a következő:

„Drága barátom, Simon Peresz úr, ösztinte köszönettel vettem 60. születésnapom alkalmából hozzám intézett gratuláló sorait. Megnyitottuk az igazságos béke felé vezető utat és népeink nagy erőfeszítést tesznek, hogy szebb jövőt teremtsenek a Közel-Kelet sokat szenvedett népeinek, amelyek most igyekeznek biztonságos és stabil életet élni. Az egyiptomi nép hisz az igaz és igazságos béke elvében és annak szükségében, hogy az objektív nehézségek ellenére folytatni kell az előrehaladást. Ugyanezt érzem Izrael iránt is jeruzsálemi látogatásom idején. Ismételen hangsúlyozni kívánom, hogy a jelen és a jövő generációi érdekében meg kell valósítani a békét.

Szívvelyes üdvözléssel, minden jót kíván
Muehammed Anuár el-Szadát.”

A MIFÁL HÁPAJISZ SORSOLÁSA

A tegnap megtartott 1/79 számu sorsoláson a 028247 számu sorsjegy nyerte az egymillió fontos főnyereményt.

100 ezer fontot nyert a 641279 számu sorsjegy;
50 ezer fontot nyert a 651713 számu sorsjegy;
25 ezer fontot nyert a 276154 és az 566729 számu sorsjegy;
10 ezer fontot nyert az 552600 és a 777536 számu sorsjegy.

Az alábbi végződéssü sorsjegyek a következő nyereményeket kapják:

5000.— font
01109 03975 20331 63778 76023
1000.— font
00945 08401 09509 21200 26854
46853 52138 64592 68367 80082
95711 99228
500.— font
2692 3547 6538
200.— font
0353 0545 0675 0857 0914 0996
1189 1367 1562 1724 1749 1816
2148 2181 2434 2795 2904 3313
3419 3450 3486 3763 3770 3848
4236 4400 4497 4539 4608 4662
4740 4939 5243 5551 5720 7500
7502 7612 8082 8195 8484 8498
8643 8661 8689 9080 9104 9310
9840 9926

A 0-val végződő sorsjegyek visszanyerték a 15.— fontot.

Más vonatkozásban azonban Szadát képviselő hangsúlyozta,

vezetőségi tagja, reagált Begin miniszterelnök kijelentésére, mely szerint a jelenlegi kormány számos települést létesített a terüle teken és most megerősíti azokat: „Mi nem nyilatkoztok, hanem tettek alapján ítéljük meg a kormányt”. A továbbiakban azt mondtotta, hogy a tapasztalat arra tanította a Gus Emunimot, hogy hangoztos nyilatkozatok mögött nem húzódnak cselekedetek. „A Gus Emunim nem hallgat addig, amíg a kormány eleget nem tesz követeléseinek”.

A Gus Emunim követeléseit a következők: többmilliárdos költségvetés letelepülési célokra, föld kisajátítás Judeában és Somronban, vízvezeték a települések számára, nem pedig a hadsereg tartalékosaiaból történő vízellátás, hálózati — nem pedig generátorokból eredő áramszolgáltatás, állandó épületek és autók építése.

Az ITIM tudósítója megjegyzi, hogy a hideg, esős időjárás ellenére

az Elon More letelepülő csoport 25 családja még mindig a Kákkíle — Söchem országút mentén várakozik.

„Eltökélt szándékunk, hogy itt maradjunk, amíg nem mehetünk tovább a Söchem-egy irányába, ahol felépítjük állandó települést” — mondták.

*****

Szadát levele Pereshez:

A JÖVENDŐ NEMZEDÉKEK ÉRDEKÉBEN MEG KELL VALÓSÍTANI A BÉKÉT!

Ánuár Szadát egyiptomi elnök a héten választott Simon Peresz, a Munkapárt elnökének üdvözlő táviratára, amelyet Peresz 60. születésnapja alkalmából intézett hozzá. A válasz szövege a következő:

„Drága barátom, Simon Peresz úr, ösztinte köszönettel vettem 60. születésnapom alkalmából hozzám intézett gratuláló sorait.

Megnyitottuk az igazságos béke felé vezető utat és népeink nagy erőfeszítést tesznek, hogy szebb jövőt teremtsenek a Közel-Kelet sokat szenvedett népeinek, amelyek most igyekeznek biztonságos és stabil életet élni. Az egyiptomi nép hisz az igaz és igazságos béke elvében és annak szükségében, hogy az objektív nehézségek ellenére folytatni kell az előrehaladást. Ugyanezt érzem Izrael iránt is jeruzsálemi látogatásom idején. Ismételen hangsúlyozni kívánom, hogy a jelen és a jövő generációi érdekében meg kell valósítani a békét.

Szívvelyes üdvözléssel, minden jót kíván
Muehammed Anuár el-Szadát.”

A MIFÁL HÁPAJISZ SORSOLÁSA

A tegnap megtartott 1/79 számu sorsoláson a 028247 számu sorsjegy nyerte az egymillió fontos főnyereményt.

100 ezer fontot nyert a 641279 számu sorsjegy;
50 ezer fontot nyert a 651713 számu sorsjegy;
25 ezer fontot nyert a 276154 és az 566729 számu sorsjegy;
10 ezer fontot nyert az 552600 és a 777536 számu sorsjegy.

Az alábbi végződéssü sorsjegyek a következő nyereményeket kapják:

5000.— font
01109 03975 20331 63778 76023
1000.— font
00945 08401 09509 21200 26854
46853 52138 64592 68367 80082
95711 99228
500.— font
2692 3547 6538
200.— font
0353 0545 0675 0857 0914 0996
1189 1367 1562 1724 1749 1816
2148 2181 2434 2795 2904 3313
3419 3450 3486 3763 3770 3848
4236 4400 4497 4539 4608 4662
4740 4939 5243 5551 5720 7500
7502 7612 8082 8195 8484 8498
8643 8661 8689 9080 9104 9310
9840 9926

A 0-val végződő sorsjegyek visszanyerték a 15.— fontot.

A KÖZELJÖVŐBEN IDŐSEK ÉS ÖREGEK

EXKLUZIV OTTHONA NYILIK BÉT HAESHEL RAMÁT-GÁNI LUXUSVILLÁBAN Még néhány szabad hely

- * Luxus-szobák központi fűtéssel
  - * Otthonias, csendes légkör
  - * Teljes panzió
  - * Személyes bánásmód, a nap 24 órájában orvosi felügyelet
  - * Több nyelven beszélünk
- További részletek és feliratkozás a 03-745478, vagy 03-770556, vagy írásban, P.O.B. 21212, Tel-Aviv.

Az izráeli törvényesség próbatétele

Írta: SÁBTAJ HIMMELFARB

Az Izráel és Egyiptom között folyó megbeszélések válsága még be sem állott, amikor már nézeteltérések mutatkoztak az amerikai kormányzat és Izráel köztársasága között a camp-davidi egyezmény egyes cikkelyeit illetően. Kiemelkedett ezek közül Izráelnek a települések ügyében elfoglalt álláspontja, mert míg Izráel szerint a camp-davidi megállapodásban csak azt vállalta magára, hogy az Egyiptommal folytatott tárgyalások három első hónapjában felfüggeszti az új településeket, addig az amerikai kormányzat véleménye ezzel homlokegyenest ellenkezett. Miniszterelnökünk, külügyminiszterünk és kormányunk több tagja az utóbbi hónapok során ismételtén kijelentette a nagy nyilvánosság előtt, hogy a tárgyalások három havának eltelté után Izráelnek szabad keze van új települések létrehozására a területeken. A kormánytagok e nyilatkozatainak nyilván az volt a célja, hogy friss reményt, bizalmat ültessenek a Gus Emunim emberei szívébe a településekkel kapcsolatban, miért is ez utóbbiak közülök, hogy bevárják, mit tesz Izráel köztársasága e téren.

Izráel köztársasága azonban maga sem bizonyított abban, hogy módjában áll a három hónap eltelté után bármikor is új településeket létrehozni. Ezért a fentemlített kijelentésekkel párhuzamosan azt is leszögezte, hogy a települések csak a kormány által leszögezett helyeken és időpontokban jöhetnek létre. Ez nyilvánvalóvá tette: a kormány előző nyilatkozatai mindössze külpolitikai célokat szolgáltak.

Ugy tünik, a miniszterelnök és a külügyminiszter megértette, hogy egyáltalán nem egyszerű településekkel foglalkozni ugyanakkor, amikor autonómiáról és békeszerződésről van szó: Izráel köztársasága csak azt nem vette számításba, hogy Egyiptommal ellentétben, Izráelben komolyan veszik a kormány kijelentéseit, ezeket tiszteletben is kell tartani, még ha nem is gyakorlati céllal tetteik.

Amikor a Gus Emunim emberei azt látták, hogy a kormány tettei meghazudtolják a nyilatkozatait, úgy döntöttek, hogy maguk veszik kézbe a törvényt, s az elmúlt hét során több települési kísérletet is tettek, amelyek közül egy sem valósult meg, de meg politikailag sem szolgálták a Gus Emunim céljait, amely továbbra is azt hirdeti: jogában áll Judea és Samron bármelyik pontján települést létesíteni.

Az utóbbi év során mind gyakrabban tapasztaltuk a törvényes rend és fegyelem teljes összeomlását. Az a határozott érzésünk támaszt, hogy a kormány nem képes biztos kézzel irányítani az ország hajóját. Még emlékeznek arra, hogy annak idején Rábin volt miniszterelnöknek szándékában állott a munkanélküliség és a népi elégedetlenség csökkentése, ezt azonban annyiban is maradt, mert a koalíció okokból nem volt képes levezetni a nehézségeket, s miniszterelnöksége utolsó napjait sem hozhatta létre. Begin miniszterelnök is a Likud-kormány legelső napjaiban úgy nyilatkozott, hogy a kormány elni fog a felhatalmazásaival. A kormányzása első hónapjaiban úgy tűnt, hogy meg is valósítja ezt, de aztán nagyon hamar megváltozott e benyomásunk. Mert lám, ma Begin is odaiutott, hogy immár hónapok óta miniszter nélkül állanak nagyfontosságú tárgyak, köztük gazdaságiak is, s hiába a tisztviselők betöltéséről szóló derülítő kijelentések, mit sem látni a fényleges megvalósításból, hisz csak a most következő napokban nem jától valamelyest a helyzet.

Izráel polgárai mindmáig csak egyben nem kételkedtek: abban, hogy a Cáhál szabadon cselekedhet feladatait minden téren, hiszen a Cáhál fölülte áll minden koalíció megállapodásnak és fondorlatnak, s a hadsereg szótárában a tárgyalások fogalma sem szerepel, ott mindent utasítások és parancsok alapján visznek végbe. A katonai kormányzat fennhatósága alatt álló területeken is mindenben a Cáhál illetékes; kizárólag a Cáhál hivatott a területek törvényes rendjének a megővésére, nemcsak joga, hanem kötelessége is a területeken a törvényességet gyakorlatilag is megvédeni. Ezért oly megfogható, hogy az utóbbi napok törvényes települési kísérleteire nem a Cáhál reagált azonnal és kellő energiával, mert így a kormány kudarcot valló politikája magát a Cáhált is kinos helyzetbe hozta.

A Gus Emunim emberei pár nap óta Söchem közelében nyílt terepen tartózkodnak, anélkül, hogy települési tervüket megvalósíthatnák, de ugyanakkor anélkül is, hogy a Cáhál intézkedéseket foganatosítsa ellenük, s eltávolítsa őket onnan. Nagyon valószínű, hogy a kormány illetékes szervei úgy vélik, amit nem ér el a belátás, azt majd elvégzi az idő, vagyis az időjárás, ami majd meg fogja mutatni a helyzetet, hogy az

ként hagyják el a terepet, s ezzel a kormányuk nem kell majd a Cáhált igénybe venni ellenük.

A letelepülők azonban, legalább is egyelőre, nem az illetékes kormányzati vélekedést követik, hanem nyilatkozataik szerint addig maradnak a terepen, amíg a kormány nem engedélyezi számukra, hogy Söchem közelében letelepülhessenek. Megbízható forrásokból származó értesülések szerint a kormányuk már napokkal ezelőtt szándékában állott a letelepülők eltávolítása, de amikor ez a közművelődésügyi miniszter tudomására jutott, ő közbenjár a letelepülők érdekében a miniszterelnökkel, s az értesülések szerint Begin azt ígerte Hammernek, hogy a földművelésügyi miniszterhez fordul, őt kéri fel a nyílt terepen tanyázó letelepülők számára, állandó településre alkalmas terület kiutalására.

Ezeket a részleteket nem közölték hivatalosan, tehát — legalábbis egyelőre — pusztán feltételezések csupán, de ha kiderül, hogy valóban ez történt, akkor az így kialakult helyzetet több szempontból is alaposan meg kell vizsgálni. Ebből ugyanis elsősorban az derül ki, hiába közölte a kormány, hogy csak ő határoz a letelepülések helye és időpontja felől, mert lám, a letelepülők nyomására nem a kormány dönt, hanem olyan csoportok, amelyek a kormányra kényszerítik saját akaratukat, minek folytán a miniszterelnök kénytelen lesz engedni a vallások pártjának, amellyel amúgyis nézeteltérései vannak egyes miniszteri tárcaikkal kapcsolatban.

A helyzet egy másik vetülete azt bizonyítja, hogy a kormányuk egyáltalán nincs letelepítési terve, mert hiszen ha lenne, akkor Beginnek nem kellett volna Hammernek megígérnie, hogy majd Saron miniszterrel kerestet ki megfelelő helyet a letelepítés számára. Ha viszont van a kormányuk letelepítési terve, de mégis behódol a letelepülőknek, akkor keresésre nincs szükség, mert ha a megfelelő helyet mégis keresni kell, akkor nyilvánvaló, hogy az állítólagos tervek híre csak üres beszéd.

Világos e percben tehát az, hogy polgárok egy csoportja, amely elégedetlen a kormány politikájával, úgy döntött, nem a demokratikus államokban szokásos módon jár el, hanem szembeeszegetve, kész a közrendet megzavarni. Amde nem a Gus Emunim az egyetlen olyan csoport, amely elégedetlen a kormány politikájával; minden valóban demokratikus államban akad tábora azoknak, akik ellenzik kormányuk politikáját és tevékenységét, ezt azonban csak a választások során juttatják kifejezésre és semmi esetre sem zavargásokkal, a kisebbség véleményének a többségre való ráerőszakolásával.

Jó példája az utca uralmának az, ami most Iránban zajlik, s ha nem is értünk egyet az ottani kormány módszerével, még kevésbé törődhetünk bele abba, hogy fékevesztett ösztönök és durva uszítás kergesse vad tüntetésekre a népet Irán utcáin és terein.

Hazánkban demokratikus rendszer teszi lehetővé minden ember, minden szervezet és párt számára, hogy szabadon és törvényesen működhesse, de a törvény és a közrend kereteiben. Igen sajnálatos, hogy a Gus Emunim megkísérli véleményét a kormányra erőszakolni, anélkül, hogy bebizonyít volna: cselekedeteit Izráel polgárainak többsége támogatja.

Az ilyen jelenségeket gyökerestül meg kell szüntetni. Nem szabad megengednünk, hogy közelítünkben polgárjogot nyerjenek. Nagy kár, hogy azok, akik most megengedik maguknak, hogy minden demokratikus társadalmakban elfogadott szokás és módszer ellenében cselekedjenek, azok nemrégiben még hátorítást kaptak azoktól, akik ma kormányon vannak. Amde ennek a kormányuk uralomrautatsa óta bőven módjában állott megtanulni, mi a különbség ellenzék és kormány között, miértis, ha a miniszterelnök akár rokonszenvvel és ragaszkodással viseltetik is a Gus Emunim emberei iránt, sőt ki is jelenti, hogy szereti őket, miniszterelnöki tisztsége folytán csak nem térhet napirendre a törvénytisztség fölött. A törvényes kötelezettségek tekintetében nincs különbség a különböző rangú és rendű polgárok között. Ha a kormány menteni akarja, ami még menthető a nagyközönség megbecsüléséből, ami az utóbbi időben rendkívül lecsökkent, főként az ijesztő gazdasági romlás következtében, akkor a kormányuknak be kell bizonyítania, hogy egyedül ő dönt politikai kérdésekben, a törvényre is ő vigyáz, s egyetlen polgárcsoport sem kényszerítheti rá az akaratát, bárkik lennének is e csoport tagjai. Csak a ragaszkodás elhez az uthoz, csak az ebben a szememben hozott intézkedések győzhetik meg a Gus Emunim embereit is, hogy sohasem fog nekik sikerülni a törvény nyílt megszegése, s hogy a letelepülések kérdése csak a kormány világos intézkedései alapján oldható meg.

HERZL TIVADAR — KIÁLLÍTÁS A TEL-AVIV MUZEUM TERMEIBEN

A harminc éves Izráel megszokott és grafikusok munkái felépítésének keretében került elő. A legelső a sorban Koposor erre a ragyogó ötletre is: képe (1899), „Meinem Jugendkiállításra mindazokat az iparművészeti és részben képművészeti alkotásokat, amelyek a cionizmus megálmodójának emlékéket őrzik.

Szinte hihetetlen, hogy több száz dekoratív, különböző stílusú, használati és díszítvány került kiállításra, amelyek mind Herzl fejét öröklítik meg. Eleinte bizonyára mind cionista-nemzeti szimbólumot jelentettek, később pedig kereskedelmi-nemzeti szimbólumot. Kisebbségben kézzel, vagy géppel szőtt faliszőnyegek, hamutartók, kávészervizek, minden kis csészén Herzl képével; óraláncok fűzők, Herzl férfias szépségének, így egy miniatűr Herzl-fejével. Gyermekekjátékok és minden elképzelhető, ötletes apróságok ennek a megemlékezésnek a jegyében születtek.

A falakat komoly festőművészek és grafikusok munkái festették meg. A legelső a sorban Koposor erre a ragyogó ötletre is: képe (1899), „Meinem Jugendkiállításra mindazokat az iparművészeti és részben képművészeti alkotásokat, amelyek a cionizmus megálmodójának emlékéket őrzik.

HERZL LEGUTOLSÓ FÉNYKÉPE
Oscar Marmorek felvétele (Wien, 1904)

Herzl-domborművét és egy Herzl férfias szépségének. Becsülettel festőiskola alapításáról beszélgettek.
Schatz is csodálójá volt (Folytatása a 10-ik oldalon)

**KÉT
FEHÉR
HÉT**

**15%
הנחה**

KÉT FEHÉR HÉT
A HÁMÁSBIK LÁGARCHÁNBAN
79. 1. 7 — 1. 19.
SZÖVET TAKAROK FÜRDŐKÖPENYEK
TÖRULKÖZÖK, KONYHA-TÖRULKÖZÖK
KIS SZÖNYEGEK, TOALET GARNITURÁK
SELYEM PELENKÁK,
PLASZTIK ALSÓNADRÁGOK

ÁGYHUZATOK, AMIKET NEM KELL VASALNI, MINDEN FAJTÁBAN ÉS
MÉRETBEN. ÁGYHUZATOK AZ IFJUSÁGNÁK ÉS CSECSEMŐKNEK.

ENGEDMÉNY 15%
„E HAVI EGEDMÉNYEK MINDEN OSZTÁLYON”

איכות, שירות ומיגון ברשת כל בו המשביר לנתן

T.A., DIZENGOFF CENTER • T.A., ALLENBY 115 • JERUZSALEM • HAIFA •
BEÉR-SÉVA • NATANJA • RISON-LECION • ASDOD • ASKELON • CHEDERA
• KIRJÁT SMONÁ • ÉJLAT

LAMPEL-LAPID TAMÁS:

SOVÁNYNAK LENNI CSUF

Az 1978-as esztendő legfontosabb híre épp az év legutolsó napján futott be. Londonból. Egy Britanniában megrendezett közvéleménykutatás kimutatta, hogy a nők a kövéreket szeretik. A megkérdezett nőknek csak 20 százaléka döntött a sovány férfiak mellett, 34 százaléka választotta a kövéreket, 31 százaléka meg éppen a pocakosok mellett szavazott. Ez összesen 65 százalékos, tekintélyes koalíciót jelent az olya nőknek, akik szívében a természetes hajlam győzedelmeskedett a mulékony divat felett. Meggyőződésem, hogy azok a nők, akik tartózkodtak a szavazástól, szívük mélyén az egész kövér férfiak mellett törtek lándsát.

A közvélemény-kutatás eredményei csúfá teszik a 20. század egyik legabszurdabb legendáját, mely szerint soványnak lenni szép. Ismerek férfiakat, akik hölgyek társaságában abbahagyják a lélegzést, hogy a pocakjukat leplezzék. Ismerek hölgyeket, akik kísértetiesen emlékeztetnek az éhez India támogatására felszólító plakát figuráira, s közben szépen hiszik magukat. Tudomásom van arról is, hogy tíz- és tizezeri szép asszony és kellemes férfi fecserli a legkülönbözőbb diétákra legdrágább energiáit. Eltekintve attól a tényről, hogy a fogyás árt az egészségnek — a soványok idegek, gyomorfelektyt kapnak, tüdőbajba esnek, hamar meghűlnek s a sorsjegyüket se huzzák ki soha — a soványok még esztétikai szempontból is visszatartó. Ha Isten azt akarta volna, hogy az emberek soványok legyenek, nem teremtette volna kövérré őket. A keszeg alakok a természet tevédelme. Az olyan ember, aki sohasem lakik jól, az örökké elégedetlen, itélőképessége csökkent, lelkiállapota ingatag. Gyűlöli a világot — vagy látta-e valaha is kövér terroristát? A világ minden biztonsági szolgálata tud

ja, hogy ha valamire bomba robbant, tüstént le kell tartóztatni a környék minden soványát. Maria Antoinette igen helyesen vélte, hogy ha a francia nép sűteményt enne, elmaradna a forradalom. Ugyan ki menne Bastille-t rombolni, miután bekebelezett két szelet csokoládéstortát tejszínhabbal.

Az I.P. Angliából érkezett távirati híre szellemében ezenel azt javasolom, hogy az, aki lefelé nézve látja a cipője orrát, az ne kapjon tizenharmadik fizetést. Azt a férfit, aki fotelben ülve is látja a nadrágszáját, ne lehessen igazgatónak kinevezni. Aki pedig képes befűzni a cipőjét anélkül, hogy ebben a pocakja zavarná, annak emeljük fel az adókulcsát.

Azok az elemek, akik úgy imbolyognak közöttünk, mint valami röntgen-képek, őrítsek meg végre, hogy egy sajnálatos félreértés gyümölcsei. Évszázadokon keresztül a kövér nők jelentették a szépség megtestesülését — lásd Rubens és Renoir nőképeit. Annakidején Van Dyck testes férfiai enyhé pirt varázsoltak a szende németalföldi menyecskék arcára, és teljes joggal, mert hiszen egyetlen nő sem kíván az ágyába férfi-csontvázat, mint ahogyan az észpúli férfiak sem óhajtanak az olyan csontos-szögletes manekennel szerelmesni, aki otthon felejtette a keblét. A század minden neurozisanak az a szakadék az oka, ami a ránkényszerített szépség-mény és az emberek természetes ösztöne közt táton.

Bevallom, nem könnyű dolog ügyelni az alakunkra. Ahányiszor csak egy kis erőfeszítést tesz az ember — sétál egyet felmegy az emeletre, uszik, rendet csinál a szobában —, utána rögtön kénytelen egy szándékos vagy sűteményt enni. Nem mindenki hajlandó három kanál cukorral inni a teát csak azért, hogy szép maradjon. Az sem éppen könnyű feladat, amikor az embernek éjszaka, lefekvés előtt kell még bekapnia valamit, közvetlenül a fridsziderből, s közben fázik a lába a hideg balatnán, a kenyér száraz, a vaját nem lenet kenni, a lekváros üveg teteje meg beragadt. De az embernek nemcsak egészsége érdekében kell áldozatokat hoznia, hanem acébból is, hogy látványa továbbra is vonzza a gyönyörű nemet. A soványok pedig hagyjanak fel minden reménytel.

STOCKHOLMI LEVÉL

NOBELDIJKIOSZTÁS - KÓSERKOSZTÁLL

A Nobel-békedíj átadásának lefolyásáról szűkszavúan beszámolólnom látható a képernyőn. Mégis érdemes megemlíteni azt, ami „kivül” történt.

Ugyanis, mint más egyebütt, úgy itt is jelen volt a „palasz-tinák sorsáért aggó” csöcselék. Ezek kifeszített drótkötéllel elzárták az Akershus várhoz vezető utat és kilenc Áráfát-maszkarába öltözött ifjú hozzáláncolta magát a drótkötélhez. A norvég rendőrség, mely híres arról, hogy ilyen helyzetben nem veszi kesztyűt — „fel is szabadtotta” Áráfát rajongóit néhány pofonnal és rugással láncokból, úgyhogy most már büszke mártíroknak érezhetik magukat.

A Nobel-díj ünnepségek egyik jellegzetessége, hogy abból mindig részesedik 2-3 zsidó is, mármint a díjból. Tavaly „csak” kettő volt: Dr. Risa Yellow orvosi és Milton Friedman gazdasági díjjal, de az idén már három: Arno Penzias fizika, Dan Nathans orvosi és Isaac Bashevis Singer írói díjjal. Mert mit is csinálnak ezek a jó emberek. Penzias lefektette a mikrohullámok kozmikus hátterét és ezzel megoldotta az u.n. „hideg fény” rejtélyét is. Daniel Nathans genetikai felfedezéseket tett, míg Isaac Singer egy sereg könyvet írt jiddisül. Tehát a jiddis bevontul a Nobel-díjak történelmébe.

A díjkiosztást megelőző fogadáson egész váratlanul több

tudós kijelentette, hogy egész jól beszéli a jiddis nyelvet; az esti banketten ugyanis a ceremóniamester, Wilhelm Odelberg, aki civilben főkönyvtáros, ékes jiddis nyelven szólította fel Singert ünnepi beszéde megtartására, amire majd visszatér.

Immár tradícióvá vált, hogy a zsidó Nobel-díjasok részt vesznek egy szombati istentiszteleten, az azt követő fraterizáláson egy keddson, majd egy esti zsidó kulturális rendezvényen. Így volt most is. A szombati imánál többen voltak a templomban, mint egy Kol-Nidre-esten. Mindhárom Nobel-díjjal felhívták a Tórához, ahol szintén jól megállták helyüket. Marrowe főrabbi beszédében a heti szidrárt idézte, mely Jákob álmaról szól, a létráról, amely a földről az égig vezet. Tj hármán — mondta a főrabbi — a víziókat valóra váltották. Ezért szerethetett a világ új ismereteket az Univerzumról (Penzias); új ismereteket, amelyek esetleg a rák gyógyításához vezethetnek (Nathans), valamint egy létűnt világ feltámasztásához a jiddis nyelv által, amely reméljük örökké fog élni a zsidóságban végbemenő változások dacára.

Szombat este telt ház előtt kulturális rendezvény volt beszédekkel, különféle zenei számokkal és végül Singer pártalanul szellemes beszédével. Megkérdezték egyszer tőle, mi-

ért ír jiddisül Ere jó zsidóhoz il lően a kérdésre másik kérdésel választott és azt mondta: „miért ne írnek”. Ugyanis a jiddisben annyi szó és fogalom van, amit nem lehet más nyelven kifejezni. Itt van — például — az a szó, hogy „mesüge”. Ezt nem lehet más nyelven egyenlő tartalommal kifejezni, sőt még az angol nyelvbe is bevonult a szó, mert gyakran hallani azt, hogy „he is a mesüger”. Viszont sajnos technikai vonalon a jiddis gyengén áll és egyszerűen ellopjuk az angolból az egyes kifejezéseket. A jiddis tulajdonképpen egy kommunista nyelv azon az alapon, hogy ami az enyém az az enyém, ami a tied az is az enyém.

Singer boldog volt, hogy megismerhette Penzias, aki igen vallásos zsidó. Mi — mondotta Singer — csak látjuk a csillagokat, de ő tudja mi van mögöttük, ő hallja is ezek hangját az ő tudományos készülékeiben.

Maga a díjkiosztás volt az esemény csúcspontja. A király, a hitvese, hercegek, a kormány, pártvezetők, a diplomáciai kar, professorok és az ég tudja még hány más notabilitás összesen kb. 1200-an jelentek meg frakkban, zörgő érdemlelekkel és sokmilliónyi értékű a holgyeken, a füleken, nyakon, karokon.

Az egyes díjazottak munkáit, mielőtt azok átvennék diplomaikat és az aranyérmét a király kezéből, — az illető szak svéd professzora ismerteti. Jól esett látni és hallani, hogy a kémia díjazottját Peter Mitchell angol tudóst a budapesti származású Lars Ernster professzor mutatta be és magyarázta meg, hogy mit is fedezett fel az angol tudós. Lars Ernster aránylag egész fiatal, jó zsidó és állandó tagja a Svéd Tudományos Akadémiának és a Nobel-bizottságnak is. Egész sereg bel- és külföldi kiüntetés is van és mint biokémikus ismerik az egész világon.

Singer munkáját a Svéd Akadémia főtájkára, Lars Gyllensten ismertette és idézte Singer saját szavait. „Álmodozó, aki ébren álmodik, előhívja a mult árnyait, láthatatlan szálakból láthatatlan hálót sző. A valóságot a természetfeletti szférákba emeli, ahol semmi sem lehetetlen”.

városháza u.n. Kék Hall-jában zajlik le, ahol 1800 embernek teritnek. Minden óramű pontosan szerint történik. Az hogy Penzias és családja szigorúan vallásos, vagy Singer vegetáriánus — itt nem volt probléma. Penzias kóser kosztót kapott, Singer meg jó vegetárius kosztót ehetett.

Az egyes díjazottak program szerint rövid beszédet tartottak és utóljára a ceremóniamester ékes jiddis nyelven felszólította Singert, beszéde megtartására. Singer azzal kezdte beszédét, hogy „miért írok jiddisül? Hát elsősorban azért, mert én szeretek kísérlet témákat írni és egy kísérlet mitem szer jobban, mint egy halkodó nyelvet. Minél halottabb egy nyelv annál életteljesebb lesz a kísérlet. (Ugyáltszik az angol nemk számitja nyelvnek.)” Singer gyakran és szívesen ír gyermekeknek: Azt mondja Singer: „erre száz okom van, de csak tizet említek meg. Elsősorban, a gyermek könyveket szeret olvasni és nem könyvkritikákat. A gyermek nem tud mit kezdene a pszichológiával, a szociológiával, nem igyekszik megérteni Kafkát vagy Finnegan Wake-t. A gyermek hisz az Istentben, az angyalokban és ördögökben, de nem hisz abban, hogy az író megtudja váltani a világot. Ilyen gyermekes illuziókban csak a felnőttek hisznek. Az én gyermek olvasóimnak tetszenek a kísérletek, mert azok is mind tudnak jiddisül, mármint a kísérletek.

Singer rövid beszédét tomboló siker fogadta. Így zajlott le — nagyjából — az 1978. Nobel-ünnepségek jiddis része. Az első zsidó jelleget 1966-ban Agnon izraeli író adta, aki végig kápelvile a fején jelent meg mindenütt a Nobel díjkiosztással kapcsolatban. Most Singer és Penzias adott zsidó jelleget az ünnepségeknek, részben a jiddis nyelvvel és részben a kóser kosztval. Vajon, mi lesz a következő zsidó beállítás. Már csak a sófár megfűvése van hátra.

Singer rövid beszédét tomboló siker fogadta. Így zajlott le — nagyjából — az 1978. Nobel-ünnepségek jiddis része. Az első zsidó jelleget 1966-ban Agnon izraeli író adta, aki végig kápelvile a fején jelent meg mindenütt a Nobel díjkiosztással kapcsolatban. Most Singer és Penzias adott zsidó jelleget az ünnepségeknek, részben a jiddis nyelvvel és részben a kóser kosztval. Vajon, mi lesz a következő zsidó beállítás. Már csak a sófár megfűvése van hátra.

A Nobel-bankett mindig a SERES GYULA

BRILLIÁNS HEGEDŰSNŐ A FILHARMONIKUSOKKAL

Az elmúlt két hét kimagasló zenei eseményei közé tartozik a FILHARMONIKUS ZENEKAR 5.ik bérelti sorozatának fiatal koreai szolista, Kyung Wha Chung (30), akit már előző fellépéseiből magára becsült közönségünk. Magával ragadó temperamentuma mellett gyönyörű hegedűhangja, előadásának mélytűzi szenvedélyessége, ragyogó technikai készsége a francia Edouard Lalo „Symphonie espagnole”-ját, főképp annak két gyors tételét úgy varázsolta elénk, mintha első ízben hallottuk volna dinamikusan egyéniségének átható megvilágításában. Szinte cigányosan rapszódikus tempói, hangsúlyai, dinamikája a spanyol témákat öserejükben szabadította fel. Nagyon diszkrét, finoman kísere Charles Dutoit (42) karmester, aki megelőzően Arthur Honegger „Pacific 231”-át adta elő, mely félig programatikusan egy expressz lokomotív indulását, robogását, dohogását önti impresszionista hangulat-képe. Melleleg, a nagy svájci-francia szerző életében a vasutat még szerepet is játszott: „Dávid király”-oratóriumának nagyrészt utazás közben vetette papírra... Az első műsor befejező számában, Brahms I. szimfóniájában a mi remek főzűvünk segítette a francia karmestert az izig-veig német szerző lelkiállagába beelőni magát: az utolsó tétel sóvárgó, borongó, hosszan elnyújtott kürt-témája, szinte a brahmsi kedélyvilág mottója, gyönyörűen hangzott, bevezetésül a szépen éneklő csellók himnikus „örömdó”-témájához. Dutoit nagyon izléseken, kellemesen muzikál, de Brahms helyett szívesebben hallottuk volna tőle hozzá közelebbi kvó szerző művét.

Kiváló karmesteri adottságait Charles DUTOIT a sorozat 2-ik műsorában, Stravinsky „Tavaszi áldozás”-nak ragyogó előadásával mutatta ki. Ezek a „képek a régi pogány Oroszországból” lenyűgöző erővel idézik fel a természet ősi kultuszát, földterhes látomásait, a „Szüktetés táncát”-nak buja, érzéki fuvós-dob-variációiban, a „föld táncának” a föld-mérvől morajló hangok fókuszában, — a 2. „Áldozás”-részben a misztikus zene, kavargó ritmusok, harmoniak ösereit áradásában. A zenekar remekül követte mesterét, s bár a végén kissé ellankadt ereje, a további előadásokon ez is bizonyára kialakul. — Lyung WHA CHUNG meg Max Bruch hegedűversenyének terjedős lassu tételét is átfutva szenvedélyesen szárnyaló játékkal s a banális finálét magával sodoró lendülettel. — Sajnálatos tévedés volt a karmester részéről Mozart A-dúr szimfóniájára vállalkoznia: ezt a finomkodó rokokó-parfümárát, mely modoros beállításából áradt, némileg csak remek Stravinsky-produkciójával tehette jóvá...

KIVÁLÓ KARMESTER-TEHETSÉG A BEÉR-SEVA-ZENEKAR ÉLÉN
Ugy látszik, a citrusgyümölcsökön és csiszolt-gyémántokon kívül Izrael legértékesebb exportcikke a karmester-tehetség. Európa el van árasztva velük, s az öreg kontinens alighanem már telive van, mert a Romániában 1950-ben született, 18 éves korában alijázott Joél Lévi, aki Rubin Zeneakadémián Fehér Ilonánál végezte a hegedűs-művészképzést, már csak az amerikai Clevelandban kapott segéd-karmesteri állást Lorin Maazel meghívására. Az ég óvja mesterét, de ha egy kis influenza miatt le kell mondania fellépését, és a mi fiatal Joélünk kell, hogy beugorjon helyette, mint oly számos híres kollégája, az ő jövője is biztosítva lesz. Mert semmi kétség nem fér hozzá, hogy Joél Lévi hamarosan karriert fog befutni. Jellegzetesen egyéni mozdulatai is elárulják, hogy senkit-nem-utánzó művész-típus, aki rendkívül világosan látja, éri és fejezi ki a partitúra minden mozzanatát, kivételes stílusérzékkel és izléssel idézi fel annak szellemét. A Beér-Seva-zenekar remekül szól, újájszülött keze alatt.

Paul Hindemith első alkotó-periódusában, a későbbi akadémizmus-felé hajló stílusát megelőzően írt nagyon eleven és mozgalmas „Kamarazene” Op.24 (1921) első számát vezényelve, ragyogó színekben, a részletek és arányok plasztikus kiemelésével. Általában, Joél Lévi művészetének egyik kimagasló értéke a zenekari hangzások, hangsulvok és hangszeresportok arányának tökéletes felépítése. Nála a legszélesebben felépített fokozás is megtartja mértékét és formai szépségét.

Vivaldinak viola-de-gambára, a brácsa ösére — írott d-moll-versenyt a Moszkvából 1972-ben alijázott hegedűs, Alexander Labco (38) játszotta. Művésziünk két évig volt Filharmonikusaink primhegedűje, míg a Berliini Filharmonia el nem csábitotta tőlünk. Kiváló muzikus, előkelő, választékos izléssel és hangszerének tökéletes utalásával. — A másik szolista, a szintén finomizlésű muzikus, még zeneakadémiánk tökéletesítői tudását, s bizonyára értékes tagja lesz valamelyik zenekarnak. Ravel „Introduction et allegro”-jával mutatkozott be sikeresen, a zenekar nagyon diszkrét kíséretével. — Joél Lévi végül Schubert

5-ik szimfóniájával mutatta ki, hogy ebbe a világba is mély megértéssel éli be magát. — Viharos sikert aratott, kitűnően hangzott zenekarával együtt. Külön „bravó” a fiatal fuolánőnek.

ÉNEK ÉS TÁNC

Ady ECIÓN énekesnő-pantomimművésznő a kis-szimpadra van predesztinálva sokrétű, fantáziagazdag, változatos ötleteivel, melyekkel éneket és mimikát kombinál. Őnálló estjén a TA Muzzeumban, Ruth ESEL táncosnő közreműködésével apró jeleneteket mutatott be különböző koreográfusok és zeneszerzők elgondolásában, nagyon eredetien egyéni ötletekkel. Természetes, hogy kisszimpadi darab keretében ezek a miniatűr kompozíciók jobban érvényesülhettek, mint a teljes műsorban. Így Tel-Aviv nagyváros nem rendelkezik egy ilyen zenés szimpadával, mely Ady Ecion sokoldalú tehetségét kiaknázhathá. Minden egyes szám kosztümje, megvilágítása és díszlete épp oly ötletes és eredeti volt, mint azok kivétele.

A HAIFA-AUDITÓRIUMBAN az ottani Zenei Múzeum zenetudós igazgatója, Mosse GORÁLI rendezésében és közreműködésével érdekes hangverseny zajlott le, melyen Cilly GROSSMEIER soprán-énekesnő Antonio Lotti (1667—1740) „Jephta” c. oratóriumából adott elő részleteket. A Goráli által egy bécsi archívumban felfedezett kéziratot Claude Abravanel dolgozta fel énekre, zongorára és énekarra. Ez az esten mutatkozott be, mint a Haifai Kamarazenekar vezető-karnagyja. dr. JUNG ERVIN, a rövid, de nagyjegű műsorról (Lassó, Monteverdi, Rossini), hámulatos eredményekért érve el már hat éves munka után 50-60-tagnu együttisével. Dr. Junger alig két évi itt-tartózkodása után máris tekintélyes szerepet tölt be zeneéletünkben, mint Tel-Aviv Rubin-Zeneakadémia előadója és a haifai Gordon-szeminarium tanára is, mint zeneszerző és zenéről is sokoldalú tevékenységet fejt ki. — A koncerten, melyen — a műsor zenei időtartamát meghaladó ismeretterjesztő előadások hangzottak el, — a Carmel Boffavola-Együttés fiataljai mutatkoztak be. Gád Bodenheimer vezetés alatt.

JERUZSÁLEMI SZIMFONIKUS ZENEKAR elmúlt héten nyitotta meg a Guy Bertini által tervezett és vezetett „Vallásos zene Jeruzsálemből” cím alatt tartott channuká-karácsonyi koncert-sorozatát, melynek műsorán egy zsidó, mint a keresztény egyházi zene prominens művei szerepelnek. A Jeruzsálem Színházban megtartott megnyitókongresszuson Bertini vezényletével Gilda Jaron és Mira Zakai, Neil Jenkins és John Shirley-Quirk énekesek a BBC-körösa, és a Stanley Sperber által betanított RINAT nemzeti énekkar közreműködésével a zenekar Mordechai Szterer 1940-ben írott Sábát-kantátáját adta elő, majd Jozsef Tál chanukai kantátáját mutatta be első ízben, a kiváló zeneszerző, több opera komponistája ezuttal kevesebb inspirált, apró részletekből álló, zenei egységet, összefoglalt formát nélkülöző művét. — A műsort Mozart „Vesperae solemnes de confessore” (K.339) című vespernyéje zárta, egyben rámutatva ennek a nagyszabású koncertsorozatnak magasabb célkitűzésére: Jeruzsálem egyesített városának szerepét a különböző vallások zenei hagyományainak demonstráltni. A ciklus további műsorán Haendel „Juda Makka-bi”, és Haydn „Teremtés”-oratóriuma mellett a Khán-színházban Orgad és Hajdu Andrén új vallásos jellegű szerzeményei, valamint a Binjánei Hámában Bach h-moll-miszeje szerepelt, a Héjchál Slomoban tartott chazan-esten kívül. Sajnálatos, hogy a rádió nem közvetíti az összes koncerteket.

KONDOR LIPÓT emlékhangverseny Ásdoban

A budapesti Zeneművészeti Főiskola egykori professzora, az Ásdodi Konzervatórium alapító-igazgatója, KONDOR LIPÓT (J.Ben-Cohen) (1902—1976) zeneszerző és zongoraművész emlékeztetőre, Ásdod város kulturális-társadalmi és Izraeli Zeneszerzők Egyesületének rendezésében elmúlt szombati este szerzeményeiből álló hangversenyt tartott. Kondor Lipót 1965-ben alijázott és kezdettől fogva rendkívül aktív részt vett város zeneéletének fejlesztésében, mint-hogy itt írott szerzeményeivel is új hazájához való mély ragaszkodása került kifejezésre. „Jeruzsálem”-szóltára, bájos, színes, invenciózus izraeli zongora-ciklusa és dala csatlakoztak a még Budapestben írott két operetthez, zongora - hegedű - szonáta-hoz, vonósnyegéhez, sokoldalú, mélyenlátó műveltségét árulta el. Zongoraművészi karrierjét üzleti bántalmak miatt kellett félbeszakítania. A rendkívül rokonszenvenek és megbecsüléseket örvendő Mester műveiből Ásdobban Bialik verseire írott dalai (Friedel Feller, soprán), Szoltára (Ursula Meyer-Reinach, mezzo), Herut Izraeli zongorakísérettel), valamint hegedű-zongoraszonátája (Gronich-Izraeli) kerültek nagyhatalmú előadásra.

PATAKI LASZLÓ

BÖRKABÁTOK
nagy modell- és színválasztékban
férfiak és nők részére
„Bigdė Chėn” * Blüthner Dávid Jumi
Allenby 99 * I. emelet * Tel Aviv
(NAGYTEMPLOMMAL SZEMBEN)
TELEFON: 29 16 93

»LEOPARD« BÖRKABÁTOK
Készen és rendelésre — Kabátok
meghosszabbítása — Exkluzív modellek — Gyári árak
TEL-AVIV * HÁNEGEV 8
(Hásáron sarok, Iácháná Merkázit)
a Chevrat Hácháshállal szemben
Telefon: 26 56 71

Dr. JESURUN ELIJAHU:

Német zsidók — perzsa zsidók

Szelektív szombatvédelem

Irta: BARKAY ZEEV

Vendéget vár a háziasszony... és kimegy a piacra, hogy rákot vegyen. Az árus kivész a vízből...

nyugodva sóhajtották: hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán jött a „Krisztályéjszaka”...

gató jelenetek a teheráni repülőtéren. Zsidók ezrei várkoznak arra, hogy az El Al repülői felvegyék őket?...

jük ki az erkölcsi obligóból azokat, akik alijja-ügyben lefektették az alapokat — Izrael becsületét is kötelesek megvédeni. Azokét, akik itt születtek...

Meg van mentve a haza! Először a kormányválság veszélye, nem lesz ma este előadás a teltelt színházban!...

az állam, társadalom és a vallás kapcsolata; a sokat emlegetett status quo-ról, azaz, némi leg egyszerűsítve a dolgot, arról, hogy kinek és mikor lehet megszegni a szombatot...

tennek, hanem csak a taxisnak.) Aki viszont megunta a hétről-hétre ismétlődő társas összejöveteleket, mehet kávéházba, étterembe, továbbá különböző rendű és rangú mulatókba, mert ezek is nyitva tartanak péntek este. Szombaton, ezenkívül, még futballmeccsre is mehet, bírósággal és palackdobással egybekötve, mert ez is belemeleg a status quo kereteibe.

Amikor azonban egyes mozik is kezdtek előadásokat tartani péntek este, már történt némi felzúdulás a vallásos pártok részéről, mondván, hogy ez már kilóg a status quo kereteiből. Mi tulajdonképpen ez a status quo? A „korábbi állapot fenntartása” vallás és állam viszonyában, helyesebben: a koalíciós pártok kapcsolataiban. S ez a helyzet visszanyúl az első koalíciós kormány megalakulásának időszakáig; azaz, azokat a szombatszegéseket, amelyek akkor léteztek tudomásul vették a vallásos pártok. Ujabbakhoz azonban nem hajlandók hozzájárulni. — hangoztatják. (Ambár készek megalkudni bizonyos tényekkel: Kiserlet történt annakidején, mint említendő, a péntek esti televízióadás megszüntetésére is, miután azokon ez nem sikerült, beletörődtek.)

A történetet sokan ismerik, azt hiszem, hogy a 30-as évek végén agyalták ki a nagyon szellemes (de korántsem „okos”) pesti zsidók, mikor a hitleri veszel már komolyan fenyegette népünket, egyelőre csak németországi törzset.

Több, mint fél éve tartanak a perzsi zavargások. A helyzet, nem úgy, mint Németországban, ahol előbb évről-évre, aztán hónapról-hónapra, — hanem napról-napra súlyosbodott. A zsidók tudták, hogy csak a sa és a hivatalos kormányzat nézi jó szemmel működésüket. De nem a nép, nem a fiatalok és nem a papok, az öregek még emlékeztek az erőszakos áttérítésekre, a pogromokra, a zsidóirtásra, mely az 1914 előtti Perzsiában életük egyúttal volt. Nekik nem kellett televíziót nézniük, mint nekünk, hogy lássuk, milyen az izslám, ha nekivadul. Ok látva ezt maguk körül. Tudhatták, hogy ez az izslám nem tudományosan, nem rendszeresen gettóval és gázzal, hanem azonnal, helyben, rozsdás késsel végző áldozataival. És nem csak Chevronban, de Mshádban és Iszphában is. És bár közben megalakult a zsidó állam, mely szívesen fogadott minden testvérét — a keleti törzsek alapítóját és sokszor rosszul elnevezett, de a parlamenten kívül újságok, tömeggyűlések, könyvek által a párt. Ezalatt a 13 esztendő alatt legalább hat országos választás volt Németországban és a náciárpárt évről-évre nőtt az ereje, választásról-választásra nőtt a parlament képviselőinek. De a zsidók nevetek rajta és boldogan mondogatták: Hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán, 1933-ban, uralomra jutott Hitler és mindjárt érvénybe léptették az első korlátozó intézkedéseket a zsidók ellen. Végünk van, jaj, jaj! Meghalunk, nem tudunk jogni nélkül élni. — mondták az egyenjogúságra és a német nyelvbe vetett hitükre büszke jelek. De aztán kiderült, hogy har a törvények súlyosak, de megis törvények és védik az életüket, meg a vagyonukat és nem mozdultak Németországból. Csak nagyon kevesen mentek el: a baloldaliak, az intelligencia elitje. A többség maradt és boldogan nyögte: hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán jöttek a nürnbergi törvények és a vegyes házasságokban, vagy egyes barátságokban élő zsidó házastársak — és ilyenek több-százra voltak — kétségbeesetten kiáltották: Jaj Istenem, körülnézni, mert még nem gyűzők meg, végünk van! Aztán kiderült, hogy el lehet válni, a zsidó hátránót is lehet találni és szűz lett, hogy menekülni próbálták volna 1935-ben, 36-ban és 37-ben, míg lehetett — nem könnyen, de lehetett, — meg-

nyugodva sóhajtották: hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán jött a „Krisztályéjszaka” maga rémségeiben. Több mint 30 ezer zsidó koncentrációs táborba zárták, a megelhetést tönkretették, üzleteiket felgyújtották és kirabolták, meggyújtották a lábos alatt a tüzet. A német zsidó-rák most már hiába kiabált, hogy jaj Istenem, vémi van. A világ nem volt hajlandó többé befogadni a zsidó kivándorlókat, akik még meginghettek, nem mentek és akkor akartak menni, mikor már semki sem fogadta be őket. Az okosnak tartott zsidó nép!

Izrael államának erkölcsi kötelessége befogadni minden üldözött, vagy magát üldözöttnek érző, vagy akárcsak jószántából alijjázó zsidót. De csak Izraelnek vannak kötelességei? A ZSIDÓ NAK NINCSENEK KÖTELESSÉGEI? És Izraelnek nincsenek kötelességei a zsidó nép becsületével szemben? Vagy kérdezzük: saját, ittlakó fiatal szemben? Micsoda jatekötök üznek velünk ezek a perzsa zsidók? Jönnek-mennek, jönnek-mennek! Micsoda feltételhez kötött alijja ez, mely csak az agyonvert pillanatában vállalja Erec-Jiszraél, de akkor aztán ordítók, megmozgatja az errec-jiszraéli perzsa zsidókat, azok rokonait, a szifrádi világszövetséget és minden érzékeny cionistáit, mondván: Nem csiálnak értünk semmit; a sötétbőrű zsidó másodrendű állampolgár-jelölt! Bezzeg, ha orosz zsidók lennének! A Szochnut vezette a szelekciós alijját! Megválnak, hogy kit engednek be az országba!

Sajnáljuk a perzsa zsidókat, de nekem és azt hiszem, még sokaknak, csak a gyermekekért szakad meg a szívem a fájdalomtól, akik nem bírósek szülei kalkulációiban, rákszerű filozófiáikban. De a szülők tanulják meg nagyobb megbecsüléssel nézni ezt az országot, mely saját itt-született, jogosan követelő fiataljaitól veszi el azt, amit adni lesz kénytelen, vezetői érvágyása és a nép létszámának folytatás, az iráni rákoknak.

Amikor azonban egyes mozik is kezdtek előadásokat tartani péntek este, már történt némi felzúdulás a vallásos pártok részéről, mondván, hogy ez már kilóg a status quo kereteiből. Mi tulajdonképpen ez a status quo? A „korábbi állapot fenntartása” vallás és állam viszonyában, helyesebben: a koalíciós pártok kapcsolataiban. S ez a helyzet visszanyúl az első koalíciós kormány megalakulásának időszakáig; azaz, azokat a szombatszegéseket, amelyek akkor léteztek tudomásul vették a vallásos pártok. Ujabbakhoz azonban nem hajlandók hozzájárulni. — hangoztatják. (Ambár készek megalkudni bizonyos tényekkel: Kiserlet történt annakidején, mint említendő, a péntek esti televízióadás megszüntetésére is, miután azokon ez nem sikerült, beletörődtek.)

Az egészben főleg az a zavaró, hogy valláserkölcsi fogalmakat minduntalan összekevernek nagyon is profán politikai fogalmakkal, amikor a bűn (szombatszegés) súlyosságát és mértékét koalíciós egyezmény szájba meg: „mószibára”, kávéházba, mulatóba, mehetek péntek este, szombaton pedig futballmeccsre — mert ezt elbíri a status quo, de a Kameri színházba — nem!

Mindez persze, kizárólag a nem-vallásos polgárra vonatkozik, mert hiszen a vallásos polgár, saját meggyőződéséhez híven, nem tart igényt ilyen időöltési lehetőségre. A nem-vallásos réteg viszont — és akárhogy is vesszük, ez a többség — meggyőződése ellenére kénytelen alkalmazkodni olyan szituációkhoz, amelyben mintegy erőszakkal védik meg, nagyon is részletesen, bizonyos vallási törvények megszegésétől, olyan eszközökkel, melyeknek öszintetében nem hisz.

A Nemzeti Szocialista Párt 1920-ban alakult meg és mindjárt programjába vette a zsidók likvidálását. „Tanítását” 13 éven keresztül terjesztette a parlamentben és a parlamenten kívül újságok, tömeggyűlések, könyvek által a párt. Ezalatt a 13 esztendő alatt legalább hat országos választás volt Németországban és a náciárpárt évről-évre nőtt az ereje, választásról-választásra nőtt a parlament képviselőinek. De a zsidók nevetek rajta és boldogan mondogatták: Hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán, 1933-ban, uralomra jutott Hitler és mindjárt érvénybe léptették az első korlátozó intézkedéseket a zsidók ellen. Végünk van, jaj, jaj! Meghalunk, nem tudunk jogni nélkül élni. — mondták az egyenjogúságra és a német nyelvbe vetett hitükre büszke jelek. De aztán kiderült, hogy har a törvények súlyosak, de megis törvények és védik az életüket, meg a vagyonukat és nem mozdultak Németországból. Csak nagyon kevesen mentek el: a baloldaliak, az intelligencia elitje. A többség maradt és boldogan nyögte: hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán jöttek a nürnbergi törvények és a vegyes házasságokban, vagy egyes barátságokban élő zsidó házastársak — és ilyenek több-százra voltak — kétségbeesetten kiáltották: Jaj Istenem, körülnézni, mert még nem gyűzők meg, végünk van! Aztán kiderült, hogy el lehet válni, a zsidó hátránót is lehet találni és szűz lett, hogy menekülni próbálták volna 1935-ben, 36-ban és 37-ben, míg lehetett — nem könnyen, de lehetett, — meg-

Nem káromoljuk őket ezért. Az első világháború óta fokozatosan javult a helyzetük és értetű, hogy a fényt nézték és nem az árnyékokat. Közben legdögötték a zsidók, megdögötték a föld, ház, vagyon, dugig tömött raktárak, arany, mindenük volt. Egészen egy fél évvel ezelőtt mindent kihozhattak volna a mádkó ellen. Végünk van, jaj, jaj! Meghalunk, nem tudunk jogni nélkül élni. — mondták az egyenjogúságra és a német nyelvbe vetett hitükre büszke jelek. De aztán kiderült, hogy har a törvények súlyosak, de megis törvények és védik az életüket, meg a vagyonukat és nem mozdultak Németországból. Csak nagyon kevesen mentek el: a baloldaliak, az intelligencia elitje. A többség maradt és boldogan nyögte: hála Istennek, nincsen semmi baj. Aztán jöttek a nürnbergi törvények és a vegyes házasságokban, vagy egyes barátságokban élő zsidó házastársak — és ilyenek több-százra voltak — kétségbeesetten kiáltották: Jaj Istenem, körülnézni, mert még nem gyűzők meg, végünk van! Aztán kiderült, hogy el lehet válni, a zsidó hátránót is lehet találni és szűz lett, hogy menekülni próbálták volna 1935-ben, 36-ban és 37-ben, míg lehetett — nem könnyen, de lehetett, — meg-

Három héttel ezelőtt mégis megérkezett vagy 8000 perzsa zsidó. Még nem alijjázni. Nem, odáig még nem jutottak. Csak körülnézni, mert még nem gyűzők meg, végünk van! Aztán kiderült, hogy el lehet válni, a zsidó hátránót is lehet találni és szűz lett, hogy menekülni próbálták volna 1935-ben, 36-ban és 37-ben, míg lehetett — nem könnyen, de lehetett, — meg-

Néhány házhosszat megyek és befordulok a Modiin utcába. Nagyon hosszú, négy városi átszélő utca ez, kezdődik a nagy stadiónnál, ami még Tel-Aviv, elérkezik Bné-Brákba, áthalad Rámát-Gánon és Givátajonon. Mintha ezzel a végtelenbe-nyúlással, ezzel a változatos házrengeteggel akarták volna eleve megőrizni a Chasmonéus ház emlékét, amely Modiinban robbantotta ki a lázadás a görög elnyomók ellen. Modiin utcája hosszú, mint a zsidó történelem.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Gondolatok chanuka után

Irta: BARZILAY ISTVÁN

Néhány házhosszat megyek és befordulok a Modiin utcába. Nagyon hosszú, négy városi átszélő utca ez, kezdődik a nagy stadiónnál, ami még Tel-Aviv, elérkezik Bné-Brákba, áthalad Rámát-Gánon és Givátajonon. Mintha ezzel a végtelenbe-nyúlással, ezzel a változatos házrengeteggel akarták volna eleve megőrizni a Chasmonéus ház emlékét, amely Modiinban robbantotta ki a lázadás a görög elnyomók ellen. Modiin utcája hosszú, mint a zsidó történelem.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az az asszimiláns kört, amelyből e sorok írója is származik, azt a magyar kultúrán nevelt, más nyelvet nem is tudó ifjúságot a makkabeusok emléke hozta vissza a zsidó néphez. Lehetnek érvelők, akik úgy hiszik és mondják, hogy a makkabeusok Ábrahám, Izák és Jákob hitét támasztották fel. Salamon templomát tisztították meg. De a közvetlen befolyást arra a chaluczi ifjúságra, amely a középszerűen asszimiláns zsidóság-ból fakadt a huszadik század első harmadában, s amely a nevedük alijjától kezdve, döntő szerepet játszott az ország éntítésében, a makkabeusok forradalma volt olyan liuk-fetős hatással, hogy elindulton megzsaladt fészkekből és életre keltse Erec-Jiszraél elpusztított földjét.

Az egész országot tudja, mi a Hadash titka — A JÓ KÖNYV. HADASH

WIZO — HAIFA magyarai csoportja 1979. január 16-án, kedd délután 5 órakor a Sderot Moria 50 sz. alatt emlékeket tart GOLDA MÉIRRŐL a slosim alkalmából. Bevezetőt mond: SINGER BÓZSI elnök. Az estet rendezi és levezeti: ROSEN FRIDA. Az emléket résztvevői: Halász Éva, Monostori Ada, Wahl (Kohn) Gizi. A haifai és környékbeli magyar jisiv minden tagját elvárjuk, a magyar új olékat külön szeretettel meghívjuk. Belépés díjtalan.

FODRASZ-ISKOLA «ORLI» Tel-Aviv, Hámelech George 89, tel. 295318, 284919. KÜLÖNLEGESEN OLCSO ÁRAK: * Festés 75.- IL * Fön 27.- IL * Hajvágás 18.- IL * Frizura 18.- IL * Férfi hajvágás 25.- IL * Az árakban nincs értékplusz-adó. Megkezdődött a feliratkozás a női és férfi fodrászképző gyorstanfolyamra

ARAB KUFÁROK AMERIKAI DOLLÁRESŐJE

Mintha az ezeregy éjszaka meséi elevenedtek volna meg néhány héttel ezelőtt, egy szombat délután. Alan Cherry elegáns divatruha szalonjába betoppant husz izlésesen öltözött szaudi herceg és az antik francia székekre ülve, válogatni kezdtek a szörmék között. Az alkalmasítottak a szörmék között. Az alkalmasítottak a szörmék között. Az alkalmasítottak a szörmék között.

Az irgalmas és megbocsátó Allah nevében, hogyan lehet büntetést nélkül így költeni? Hiszen Arabiában nincs minden rendjén, akad egy-két szutykos arab koldus a nagy homokrengetegben. És mit mondjunk azokról a montreali arab ingatlan-üzemekről, akik miután kifizették a 60 dolláros cecet a vendéglőben, a pincérnek 300 dollár borralalót adtak és a taxisofőrnek a 10 km utért 1200 dollárt nyomtak a markába. Egyikük találmánya kihúzott a zsebéből 12 darab szaz bankjegyet. Lehet, hogy nem volt tisztában az dollár árfolyamával. Telik az olajból. Nagy pénzekkel politikusokat, az egyetemeken elnökeket, a közelet nagyjait vásárolják meg.

Az arab-barát sajtó örömmel regisztrálja a Camp David-i béketervek meghíusulását. Car-

ter elnökkel az élen az arabok a „nyakas” Begint teszik felelőssé a kudarcért. Az is örömmel tölti el őket, hogy az Izrael barát lobby a Szaudiának megszavazott csomag-ügylet óta, vereséget szenvedett. Gordon Sander a „Moment” című amerikai folyóiratban közli azoknak a politikusoknak a neveit, akik Washingtonban az arabok érdekeit képviselik. Az amerikai arabok nemzeti egyesülete, a „National Association of Arab Americans” (NAAA), tagjainak száma mintegy kétezer. Igazgatója John Richardson, régi arab-barát aktivista. Fő támogatója az arab származású James Abourezk, Dél-Dakota demokrata szenátora. Lelki nyugalmát arab-barát politikája nem zavarja, mert mint mondja, az NAAA az amerikai érdekeket védi. Tavaly decemberben az NAAA képviselői széleskörű megbeszélést folytattak Carter elnökkel és ismertették az arabok követeléseit: Izrael visszavonulását az „elfoglalt” területekről, a palesztinaiak önkormányzati jogának biztosítását, a PLO elismerését, stb. 1978 májusában az arab-barát lobby támadást intézett Izrael ellen. Azzal vádolta, hogy megszegte a fegyverkieltiltást, az amerikai fegyvereket használt Libanon ellen. Újabb az arab lobby arra törekszik, hogy az amerikai négyek és zsidók közt fennálló törékeny jóviszonyt megbontsa.

Az arabok ügynökei közé tartozik Clark M. Clifford volt hadügy államtitkár. Ügyvédi irodájának Algéria évi 150.000 dollár utal át. Mohammed korporsóját sem őrzi ingyen Richard G. Kleindienst volt igazságügyminiszter ugyancsak Algéria listáján szerepel évi 120 ezer dollár fizetéssel. John William Fulbright, volt szenátor, évi 25.000 dollárt kap az Egyesült Arab Emírátsúgtól. Szaudi-Arábiától pedig ennek az összegnek a dupláját. Gerald Parsky, a los-angelesi „Gibson Dunn and Crutchen” ügyvédi iroda vezetője, tanácsal látja el ügyfeleit és gondoskodik pénzüket befektetéséről. Az arabok szolgálatában áll Raymond Close, a szauidai CIA kirendeltség volt vezetője, valamint A. Linwood Holton, Virginia állam volt kormányzója. Kimagasló szerepet játszik Fred G. Dutton, John és Robert Kennedy volt tanácsadója. Potom évi 200.000 dollárért ő képviseli Washingtonban a szauidi kormányt és a „Petromin” olajvállalatot.

Dutton régi barátja, Fulbright volt szenátor utján került a szauidi királyi szolgálatába. Mint demokrata - párti politikus, előbb habozott, visszautasította, majd elfogadta az ajánlatot. Nem bánta meg. Munkáját értékeli és jól fizetik. Art Buchwald szerint, pénzüket az arabok nem kaphatták volna Duttonnal és Cliffordnal megfelelő embert.

Az arab-barát lobbyról beszélve, meg kell említenünk a husz arab állam követségének jelentőségét. Jelentéktelen árnyalati különbséggel a követek egyazon nótát fújnak. Valamennyi közt a legintelligensebb Ghorbál, Egyiptom képviselője. A tévén többször láthatuk Dinitz-zel. A propaganda hálózatához tartozik öt arab információs központ Washington, New York, Chicago, Dallas és San Francisco székhellyel. Képviseleik tájékoztatják a sajtót, cikketeket helyeznek a helyi lapokban, vitáznak tévén, egy szóval az arab ügy előmozdítói. Megemlítjük továbbá a sajtó-keleti Menekülteket Segélyező Irodát Washingtonban, mely az amerikai olaj- és vegyipar évi 300.000 dollárral támogat. Az egyszemélyből álló anticonista szervezet, az Amerikai Palesztina Bizottság, Norman Dacey vezetése alatt áll. Dacey fizetett Izrael-ellenes cikketek helyez el a lapokban, támadja az UJA adómentességét és vizsgálat elrendelését követeli az Izrael-barát lobby ellen. A Közkeleti Intézet lapja, „The Link”. Az arab lobbyval együttműködik az Amerikai Ara Egyetem Végzetek Egyesülete, mintegy 1200 taggal. A szervezet főként a campusokon folytat cionista-ellenes propagandát.

Az arab-barátok kimagasló csillaga Bert Lance, akit Carter elnök napokkal ezelőtt megtartott konferenciáján tisztázott kebelbarátjának nevezték. Bukásának körülményei ismeretese, szánalását Ghait Pháráon és más kuweiti milliomm azért tartotta fontosnak, mert a Fehér Ház urának bizalmát változatlanul élvezte. A másik „nagy menő” John B. Connally, a „Vinson and Elkins” ügyvédi iroda partnere és a „Main Bank Texas” társtulajdonosa. Ez a bank bonyolítja le az arab kereskedelmi ügyleteket oroszlanrészt. Nem véletlenül buknak az arabok a nagy nevek. Még a bukott politikusokat is felkarolják, kihasználva kapcsolataikat. Példa erre a minden hajjal megkent Spiro Agnew. Az arabok ügynöke Michael Moynihan, a zsidó-barát Patrick Moynihanak a fivere. Van ez úgy! A testvérek nem felelősek egymás politikai nézeteiért. A kis ománi szultánátus Frank Tillman Durdint, a „New York Times” volt külföldi levelezőjét szípkázta el. Már 1974-ben a szauidiak szolgálatába szegődött Raymond Mason, a „Charter Corporation of Jacksonville” elnöke. Ezeknek a neveknek a pusztá említése kellemetlen gondolatokat ébreszt, mert veszélyesen közel állnak az USA külpolitikáját irányító körökhöz. A laikus előtt is felrémlik a kapcsolat az olajmágnások és a politikusok között. Napjainkban az olaj: arany, a zsarolás eszköze. A Lance-ok, Connallyk és Fulbrightok nyitán, nonchalant módon végzik el a rájuk bízott legkényesebb feladatokat. Megváltozott a petrodollárral segélyezett nagy lapok folyóiratok hangja is. Érdekes zsidó fülem rögtön rezonál a disszonás tónusra. A lapok olvasói zömmel nem zsidók és nem érzik a fekete betűsor mögött a nafta hűdös szagát. Közébe, hogy pénzzel minden és mindenki meg lehet vásárolni. A houstoni egyetemet száz-ezer dollárral segítik az „ön-

Irta: FARKAS IMRE (Toronto)

zelen” arabok. Houston Connally birodalma és az arab világban azt a szerepet tölti be, mint New York a zsidóság életében. Atlanta Bert Lance világa, az arab befektetések másik nagy centruma. Az arabokat vonzza az, hogy Georgiában kevés a zsidó és gyenge a szakszervezet. Georgia és Louisiana mellett Los Angeles, illetve Dél-Kalifornia a harmadik nagy arab központ. Az „Aramco” szülőanyja a „California Standard” olajvállalat. Itt képezik ki Szaudia nemzetiségű, az olimpián résztvevő arab atlétákat és itt tervezik Szaudia modern kommunikációs hálózatát. Áprilisban száz arab delegátus, a sajtó kizárásával, kétnapos konferencián vett részt a Hiltonban. Tárgya: „Hogyan lehet az USA bojkottellenes törvényeit kijátszani?”

Számadatokat sorolhatunk arról, hány felhőkarcot, hotel, mozi, vállalatot vásároltak az újgazdag arabok, irániak. Nem túlságosan felel meg a De arcátlanúság az, ahogyan olajfoltos bankokkal a tudományos intézeteket igyekeznek megvásárolni. Véletle-

nül sem ismerem egyetlen Nobel-díjas arab tudós, író, művész nevét Most elhamarkodottan béke-díjjal jutalmazták Szádatot. Tudom mit alkottak az arabok a multban, a jelenük azonban nagyon sivár. Most a lemaradást úgy akarják behozni, hogy patinás, nagymultu egyetemeket építenek be a georgetowni jezsuita egyetemen az iszlám tanszékét a terrorista gyilkosok felbujtója, Maumcar Gadafi szubvencionálja. A most kreált arab-tudományi központ 750.000 dolláros segítségével részesült. A tanszék egyik tanácsadója, Libia UNO-beli követe. Tanácsadók az olajvállalatok és a sejké képviselői, valamint Fulbright volt szenátor. Több mint 75 amerikai egyetem részesül az olajmögök támogatásában. Számos tanszékvezető és előadó PLO-tag. Az arab-tudományi központ három tagja 1976-ban részt vett a bagdadi cionista-ellenes szimpóziumon. Ezt követte a washingtoni konferencia, melynek sokatmondó címe: „Cionizmus és fajvédelem” volt. A bagdadi vitán részt vett a központ igazgatója, Michael Hudson is, aki kijelentette: „A politikát nem szabad összekeverni a neveléssel”. Mintha a cionizmus szapulása nem a nevelés kategóriájába

tartozna. Az egyetem elnöke, Timothy Healy atya, úgy akarja kivédeni az egyetem ellen irányuló támadásokat, hogy 450 főnyi arab diákja mellé az idén felvett öt amerikai zsidót és egy izraeli arabot. Ezt nevédo professzor beutazását. Akadnak más, a komikum határát súroló példák. Emékezetünkben él még Dr. Sejk Sham Suddín Aldin Al-Fasi fiának a botránya, aki Beverly Hillsen vásárolt magának egy palotát. Az épületet renoválta, zöldre festette és meztelen női és férfi szobrokkal dekorálta. Hogy a szobrokat élethű tegye, a figurák nem szervét narancs színűre festette. A fiatal építész-mérnök izlésferdülése felháborította a kaliforniakat, akik a hatóságok közbelépését követelték. A papa, hogy kibékítse a megbántott polgárokat, köztük számos zsidót, egy 65.000 dollárba kerülő partit rendezett és megígérte, hogy eltávolítja az izléstelen szobrokat. A partin, a vallási törvényekkel nem törődve, egyre ivott. Illuminált állapotban menesztette amerikai tanácsadóját. Azzal vádolta, hogy tulköltezett. Részegen azt dünyögte, hogy 50.000-ért is megvásárolhatta volna a Beverly Hills-i zsidókat...

A részeg sejk ezuttal ugyan-csak fején találta a szöveget...

tiltakozáshoz vezetett és dugába dőlt egy tervezett cseriprogram a tripoliszi Al Fateh egyetemmel. A Bryan Mawr egyetem két kveker campusán 590.000 dolláros felajánlót segélyét, bár a kísértés igen nagy volt, visszautasították.

Sorolhatnánk a morális és etikai utvesztőket, amelyeket a nouveau riche olajmágnások porondra lépése idézett elő. Egy sereg középnyugati egyetem megszüntette kapcsolatát a riadai egyetemmel, mert a szauidak megtagadták egy zsidó professzor beutazását. Akadnak más, a komikum határát súroló példák. Emékezetünkben él még Dr. Sejk Sham Suddín Aldin Al-Fasi fiának a botránya, aki Beverly Hillsen vásárolt magának egy palotát. Az épületet renoválta, zöldre festette és meztelen női és férfi szobrokkal dekorálta. Hogy a szobrokat élethű tegye, a figurák nem szervét narancs színűre festette. A fiatal építész-mérnök izlésferdülése felháborította a kaliforniakat, akik a hatóságok közbelépését követelték. A papa, hogy kibékítse a megbántott polgárokat, köztük számos zsidót, egy 65.000 dollárba kerülő partit rendezett és megígérte, hogy eltávolítja az izléstelen szobrokat. A partin, a vallási törvényekkel nem törődve, egyre ivott. Illuminált állapotban menesztette amerikai tanácsadóját. Azzal vádolta, hogy tulköltezett. Részegen azt dünyögte, hogy 50.000-ért is megvásárolhatta volna a Beverly Hills-i zsidókat...

A részeg sejk ezuttal ugyan-csak fején találta a szöveget...

J. KAHÁN
szörméüzlet
Tel-Aviv, Ben Jehuda 54
Tel. 286-701

HOH * CHEDERA
Január 7-én, vasárnap este 19 órakor, a Katonagondozó termében

ing. Vaida Szimcha
70. életéve betöltése alkalmából összegyűjtött rendezünk. Évtizedeket felölő kimagasló tevékenységét méltatják a HOH tel-avivi, haifai és cfái képviselői, a barátok és kortársak.
A művészi műsorban Gordon Rina énekművésznő. Megvendégelésről a háziasz-szonyok: Schwarz Margit, Ohlbaum Ida, Simson Eszter, Roth Lea gondoskodnak. A magyar jisiv minden tagja szeretettel várjuk.
A HOH Chedera színi-aktivistái

NEMZETKÖZI BUTORKIÁLLITÁS 1979
NAGY SIKERREL FOLYTATÓDIK JANUÁR HÓNAPBAN
CHOLON, RECHOV KUGEL 45
(A Rina mozival szemben, a parkolóhelyen)
1000 NÉGYZETMÉTERES KIÁLLITÁS
★ HÁLÓSZOBÁK
★ SZALONOK
★ ÉTKEZŐSARKOK
★ BÜFFÉK
A legmodernebb európai 1979-es modellek kiállítása
A kiállítás nyitva naponta reggel 9-től este 20.30-ig és szombat (1979 január 6-tól) este 17.30-tól 23 óráig.
A kiállítás a „Mifgás Hárehit Hábenleumi” rendezésében, Cholon, Recov hKugel 45, a Rina mozival szemben a parkolóhelyen.
ÚJ OLÉKNAK NAGY ENGEDMÉNYEK
BELÉPÉS ÉS PARKOLÁS DÍJTALAN

«MŰFOGAK» MINT FOGALOM NEM LÉTEZNEK TÖBBÉ UJAKKÁ VARÁZSOLJA AZOKAT «COREGA»!

Önök olyan komolyan kell vennie új fogait, mint az eredetieket, melyeket kénytelen volt helyettesíteni. Nem kell többé naponta tisztítania, óvnia fertőzéstől. Stafford-Miller, mely vezet a szájhigiénia-szereket gyártó vállalatok közt, prezentálja Önnek is a „Corega” tablettákat. Használatuk biztosítja jóérzését a nap minden órájában, ha eszik, ha iszik és ha nevet. Ujra úgy érzi, mintha eredeti fogak lennének szájaiban.
Vegyen egy „Corega” tablettát, tegye pohárba fogsorával. A víz azonnal pezsegni kezd, kék színt vesz fel és megkezd tisztító műveletét. Az oxidáló buborékok behatolnak a fogor minden részébe és gyengéden, de hatásosan végzik munkájukat. Néhány perc múlva a víz újra elszíntelenedik, mi annak a jele, hogy új fogai tiszták és üdék.
„Super-Corega” szilárdan hozzátapasztja szájpaddlásához, innéhez fogorát. Ha el akarja feledni, hogy műfogora van, úgy „Super Corega”-ban keresse a megoldást. Por és krém alakban kapható. Mindkettő azonnal olyan elasztikus réteget képez a fogak alatt hogy a fogorok odatapadnak a száj belső berendezéséhez. Nyugodtan mosolyogjon, nevéssen, nem jön zavarba. „Super Corega” jóérzést, biztonságot kölcsönöz Önnek is.

Lichvod Dental Depot, A. Levy
Rech. Kalischer 27, Tel-Aviv
Szíveskedjenek címre egy ingyen mintakolekciót küldeni ké-szitményeikből és használati utasítást új fogak ápolására.
Név: _____
Cím: _____
Kapható minden gyógyszerárban
Import és terjesztése: Dental Depot, A. Levy, Kalisher-u.
27, Tel Aviv. Tel: 55853

Rössel Mordecháj:

CHÁNITÁ NEGYVEN ÉVE

„Mi, akiktől a Gondviselés megvonta a kegyet a zsidó állam határai között élni, vállaljuk, hogy minden körülmények között helytállunk”

A „Choma umigdal” (Védőfal és torony) néven ismert akció keretében kibucok sorát állította fel a 30-as évek végén az akkori maroknyi Erec Jisraéli-íjsúv.

E települések befogadóiul szolgáló zsidóknak és hadat üzentek a mandátárius hatalomnak, amely megtiltotta a földvásárlást, a bevándorlást. Ez a maga nemében talán egyedülálló akció volt egyik jelentős alapja a zsidó állam megalakulásának.

A nyugat-gálili Chánitá kibuc volt ennek a hatalmas éposznak első települése. A megalakulása óta eltelt negyven esztendő — az azóta beállott értékesítés ellenére — alig változtatott valamit a kibuc történelmi jelentőségén, ma a kibucnak távolról sincs az az országvédelmi, népmegtartó szerepe, mint azokban az időkben, de a történelmi patina megőrzése mellett a mai Chánitá érdemes folytatása a tegnapiak és megérdemli, hogy megismerkedjünk vele és azzal a nehéz uttal, amelyet az évtizedek során megtett.

Az unokák és ükunokák, amikor hallják az alapítók sokszor ismétlődő elbeszéléseit „a régi napokról”, mosolyogva mondják egymásnak: „... jai de nudnyikov ezek az öregek”, vagy unottan állapítják meg: megint ez az ócska mese...

Chánitá története, alapítóinak elbeszélései, feledésbe menő visszaemlékezései képezik azokat a gyökereket, amelyekből ez az ország és népe táplálkozik. Nélkülük szegényebbek volnánk és ki tudia milyen lenne életünk e „mesék”, e „cionista mesék” nélkül.

Egy dal

Eppen abban az esztendőben, amikor Európa felkészült a barna ingesek uralmára, amikor kezdetét vette a náci téboly diadalútja — 1938-ban született meg Chánitá. Születésnapja üzenet volt a halál torkába került európai zsidóság számára: nem vagytok egyedül!

Akik azokban az időkben tagjai voltak cionista ifjúsági szervezeteknek, életük emlékeztünk Jákov Orland héber költeményét „Chánitá” című versére, amelyet úgy énekeltünk szóban vagy kórusban, mint imát vagy himnuszt, amelynek szavai melegítették, bátorították a legnehezebb órákban: „Ki nípola ef, elef náápi — Ad jáir jom pele ál hárej Gálil”...

„Jelen kell lenned 1938 március 13-án tizenegy órákor a haifai öböl melletti Mismár Zvulun keresztörvénél. Hozd magaddal az alatt felsorolt holmikat, mert nem lesz módod hazamenni értük. Kélt 1938 március 11-én”. Így szólt az a sokszorosított kézzel készült behívó, amit sok száz fiatal férfi kapott két nappal Chánitá letelepülése előtt. Akik megkapták a behívót, részesei voltak a nagy kezdeményezésnek, amely teljes titoktartás mellett folyt és amelyről az oly éber angolok semmit sem sejtettek. Törvényellenes akció volt ez és akik irányítói voltak, nem rendelkeztek törvényes hatalommal. Mégis, hiánytalanul jelen volt minden behívott: kétkézi munkások, értelmiségiek, diákok, kereskedők és tisztviselők. Senki sem kérdezte mennyit fizetnek, nincs-e rizikó, vagy mi lesz a családdal? Az önkéntesség szelleme és a felelősségterhelés felette áll mindennek.

Ez volt az utban levő állam szellemi és erkölcsi arculata tíz évvel annak megalakulása előtt.

Az elsők

Chánitá ma sok országból érkezett zsidó gyűjtőhelye, néhány olyan csoporttal, amely származásánál, szellemi fajsúlyánál fogva döntő módon befolyásolta a kibuc fejlődését.

Az első ilyen tényező a náhálali fiatalok csoportja, az ország szülőföldje, akiknek nem kellett átrétegeződniük. Náhálában, az első mosávok egyikében látták meg a napfényt és éppen ezért az ország társadalmi arisztokráciájához tartozóknak tekintették magukat. Erről mesél Itamar, a „náhálali csoport” tagja:

Tizenötön voltunk fiúk, lányok és a Mosávok Központja általunk akarta megvalósítani a szövetségi falvak ifjúsági mozgalmát. Először elhúztunk a kibucba, hogy utána megosztják velünk földjeiket és mosávtagok leszünk. Egy év múltán megszoktuk a közösségi életet és elhatároztuk, nem megyünk vissza a mosávba, önálló kibucot alapítunk. Ha kutatom e változás okát, mi készítette a mosáv szülőföldjét, hogy elhagyják otthonaikat, a megszokott életformát és az azzal éles ellentétben álló kibuc utra lépjenek, a válasz nagyon prózai: megbabonázott a kibuc

élet viszonylagos gondtalansága és szépsége.

— Elmondok egy jelentéktelennek látszó epizódot, amely engem személyileg döntő módon befolyásolt. A mosávban akkortájt nagyon nehezen dolgoztunk. Egy 14-15 éves fiu maga szántott, vetett, tehenet fejt és mire elindult az iskolába, már 3-4 óras munka volt mögötte. Iskolá-

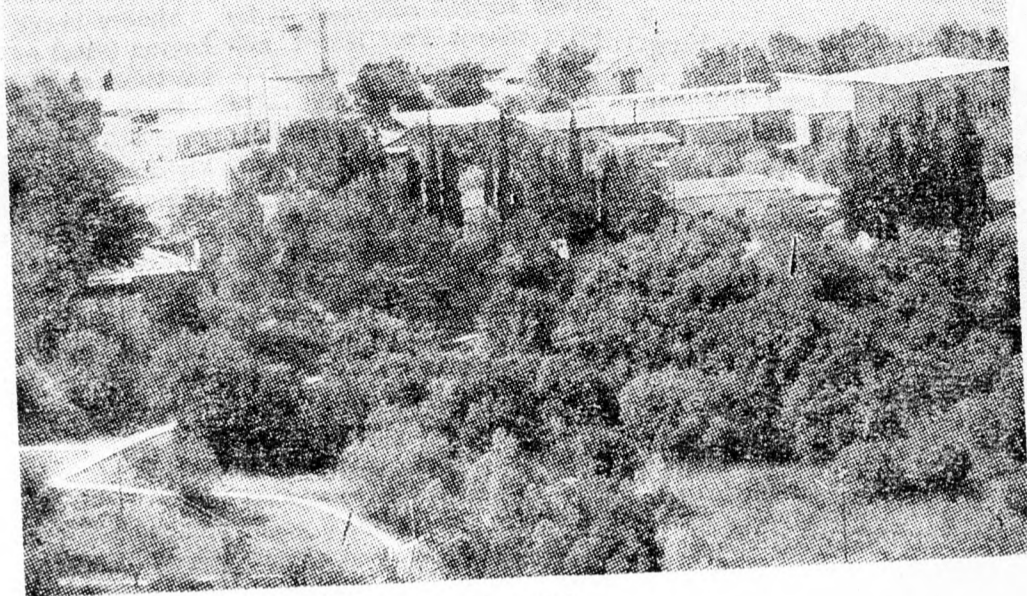
get. „Siessünk — mondta az egyik — szeretnék sábrára hazaérkezni”. Hozzájuk léptem és megkérdeztem, hogy néz ki egy kábálát sábrát? Meghívtak péntek estére és én megbabonázottan tértem haza. A Há-sáron kibucban, (ma Ifát) a gyerekek tisztába öltözve, virágosokkral a kezükben ülték körül a szombati gyertyákról ragyogó asztalt, mellettük szülei és együtt éne-

kor a nemzeti intézmények felajánlották csoportunknak, legyünk Chánitá megalapítói, elvállaltuk.

A „románok”

A kibuc legmasszívabb csoportja Romániából érkezett. Erről mesél Jákov Berkovics, akit legtöbbször csak Berko néven ismernek. Évtizedek óta vezeti a nyugat-gálili körzeti banánértékesítő szervezetet.

„Már 1934-ben kezdte meg szervezkedését a romániai Gordonia mozgalom keretében a „Szeveg” nevű csoport, amely céljával tűzte ki az alijizást és önálló kibuc alapítását. Többéves hátsárá után a csoport 300 tagja — 1939-ben — felszállt a híres „Tyger-Hill” hajónak nevezett bárkára. A hajón értesült a világháború kitöréséről. Amikor megérkeztek a tel-avivi kikötőbe, a „Szeveg” csoport 200 tagja a tengerbe ugrott és sikerült kibujniuk az angolok kutyaszorítójából. Akik a hajón maradtak, azokat a britek elfogták és internálták az atlanti tengerparton. Kétfelét osztották: egyik része Mismárot kibucba, a másik Dágánja-Bét-be ment hátsárázni. Az intézmények úgy döntöttek, hogy a „Szeveg” csoportot Chánitához csatolják és általa alapozzák meg a még gyenge lábú kibucot. Ennek ellenére, hogy ez a döntés ellenkezett eredeti tervükkel, elhatározták, hogy egy negyvenöt tagú küldöttséget menesztenek Chánitára, hogy egy hónapig szerezzenek improvizációkat és ezeknek alapján döntsenek majd. 1939 decemberében érkezett a „küldöttség” Chánitára, ahol a náhálali szábhányon gnyoson fogadták őket. Ez a magyartartás, a fennhőzítés és lenézés még évekig tartott. Ennek ellenére nagy többséggel úgy döntöttek, hogy elfogadják az intézmények ajánlatát. Maig is tagjai a kibuc-

CHÁNITÁ

ből visszajövet ugyanennyi órát kellett még ledolgoznia és csak utána láthattunk neki a lecke-készítést. Egy alkalommal — 17 éves lehettem már — gyalog jöttem haza a Kfár Báruch-i állomásról és halottam, amint két kibuci leány beszél-

keltek szombati dalokat. Soha nem láttam ilyet Náhálában. En haza mentem és otthon még várt rám a tehenek etetése és fejése és miután átöltöztem, olyan fáradt voltam, hogy lecsukódtam a szemem. Azóta sokat gondoltam a kibucra és ami-

Uriel Chéfec példaadó élete

az Écel, Cáhál és a polgári élet hőse

Hős volt, bár talán sosem volt fegyver a kezében. Edisoni feltaláló feje, ezermesteri kezei, aranyos kedélye és minden mértékét meghaladó önfeláldozása tették azzá. Szülei Ausztriából vándoroltak be és ő két éves volt, mikor a család Jeruzsálembe letelepedett. Gyerekkorában csatlakozott a Betárhoz és az ifjúsági mozgalomból az angolok ellen harcoló Écel soraiba lépett. Kora ifjúságától kezdve kitűnt fantasztikus feltalálói készségével és a szerkezetek, amelyeket nem csak feltalált, hanem el is készítette, mind a köz szolgálatába állította, mivel ő maga megelégedett a kevéssel és egyébként is a családnak nem szentelt semmit a kevéssel. Művészi módon tudott „szlik”-eket építeni akár lakásokban is, melyeket nem lehetett megtalálni, sem a benünk rejtett fegyvert, sem a raziának kerest harcost, aki ott rejtőzött. Mikor az angolok elfogták, akkor előbb a Latrun-i internálótáborban, majd a Kenyá-i és Eritreai-i internálótáborokban hasznosította tehetségét. A sok sikeres szövegnek Uriel Chéfec volt az alapja, aki a táborokban fellelhető anyagból, primitív eszközökkel világító berendezéseket készített a meneküléshez furt alagutakba, szellőztető készülékekbe, fűtőkatákat és mindazt, ami a menekülést előkészítette. De mindezen túl ő készítette a táborokban a hamis papirokat, utleveleket, fából faragott revolvereket, melyekre szükségük volt azoknak, akik mint angol tisztek menekültek.

Makacs volt és büszke. A barakkban mindenkinek vigyázz állásba kellett ugrania, mikor belépett egy angol tisz. Uriel megtagadta a parancsot: nem isten ez a gó, hogy fellálljak előtte, mint imádkozásnál. Hétszámra tartották a sötét zárkában, de Uriel nem tört meg, és végül békét hagyta neki az angolok. A függetlenségi háborúban már ismert volt Jeruzsálemben feltalálásáról és a megalakult Cáhálban, mint utász-tiszt szolgált századosi rangban. Nevéhez fűződik a híres drót-kötél-pálya, melyet a Cion-hegy

és a Saint John kórház közé feszített ki és amelyen keresztül fegyvert, municiót szállítottak az ostromlott Cion-hegyre, míg onnan a sebesülteket visszahozták az Izrael kezében levő kórházba. A Gáj Hinom fölött 300 méter hosszúságban és 50 méterrel a föld felszínétől kifeszített drótot éjszaka leengedték a földre. A környéken levő arab hadállások mindvégig nem tudták megállapítani, hogy mi az isten csudája nyikorog éjszánkánként a közelükben.

Leszerelése után sem szüntette meg kapcsolatát a Cáhállal. Így sokat tett azért, hogy a Scopus-hegyi semlegesített övezet, mely hivatalosan Izrael birtokában volt, biztonságban maradjon. A területet, mely magában foglalta (1967 előtt) a Há-dótt „szlik”-eket építeni akár dászák kórházát és az egyetemi épületeket, szögcsodát kerítés védte. A fegyverszüneti egyezmény értelmében ilyesmit nem volt szabad magával vinnie a kórházoktól, a táboroktól, a rendőrszolgálatokhoz. Uriel megtudta, hogy az egyetlen udvarán nagymennyiségű 6,5 milliméteres épületvas fekszik. Ekkoriban, az 50-es évek elején, Izrael még nem tudott gyártani „concertinákat”, azaz harmonika alakú szögcsodát-akadályokat. Uriel nemcsak megkonstruálta, hanem szét-szedte darabokra, úgy, hogy az UNO katonák, akik átvizsgálták a Mandelbaum kapun átmenő izraeli karavánt, nem vették észre a gépalkatrészeket. A hegyen aztán elkészítették az enklávé vékony vasrudakból az enklávé körülvéő sűrű szögcsodát-kerítést.

Bár számtalan feltalálásával szolgálta Izrael biztonságát, csak 5 évvel ezelőtt kapta meg az évenként kiosztott „Izrael biztonsága díjat”. Barátai szerint a felesleges hatóságok még akkor is csak nehezen bocsádták meg bűnét, hogy az Écel keretében harcolt Izrael szabadságért.

A jom-kipuri háborúba természetesen már nem hívták be, de Uriel nem tudott nyugton maradni. Ódivatú, de nagyon elegáns Oldsmobil autójába vág-

ta magát, felutazott a Golánra és akadályt nem ismervé eljutott a frontra, ahol véletlenül belekeveredett egy szíriai gépjárműbe. Hőgőze nem hagyta el és az elegáns autót is sokat segítette. A szíriaiak látszik azt hitték róla, hogy egy külföldi hadi-tudósító. Mikor nagynehezen sikerült elszakadnia az oszloptól, átutazott a szíriaiak elfoglalt, majd elhagyott Náfách katonai táboron és környékén. A térség még tele volt izraeli halottak és sebesültektől. Uriel azonnal munkához látott és pár száz méterre a fronttól, egymás után vitte be kocsiján a felszedett sebesülteket a legközelebbi el-sősegély pontra, ahonnan aztán helikopteren szállították azokat a kórházakba. Utközben találkozott izraeli jepekkel, melyeket megriadt, sokkot kapott sofőrök vezettek. Néhányat sikerült megnyugtattania, rábeszélte, hogy forduljanak vissza és velük együtt 24 órán megállás nélkül lozták ki a hadszíntérről a sebesülteket. Parancsnokai szerint legalább 100 ember mentett meg az életnek. Bár mint civil végzte ezt a munkát, megkapta az „Ot Mofét”-ot, a legmagasabb izraeli hadi-kitüntetését.

Hősiességének koronája volt részvétele a máoloti arab terror-támadás leküzdésében. Mikor meghallotta az esetet, azonnal autójába ült, elutazott Máalotba, jelentkezett az akció katonai vezetőjénél és felajánlotta segítségét nemcsak elméletileg,

hanem egy szerkezetet is melynek segítségével könnyebben be lehetett jutni az elfoglalt épületbe. Ennek elkészítése jopár órába került volna és a parancsnok elutasította a tervet. Mindjárt utána rohamot rendelt el a gyerekek kiszabadítására, de arról elfelejtett gondoskodni, hogy Urielt eltávolítsa a térségből. Az első közt volt, akik beharagtak az épületbe és mindjárt ki, öleiben egy kisgyerekekkel. Épp elérte az ajtót, mikor egy kézigránát szilánkjai érte a gerincét. Alsó teste megbénult és attól kezdve tolokocsiban töltötte életét. Mindez nem jette kétségbe: — Minek az embernek lába? Táncolni? Eddig sem táncoltam. A fő, hogy megmaradtam a kezeim. — Tovább dolgozott és még a legutóbbi hetekben is egy komplikált mechanizmus megoldásán törte a fejét. Azt hiszem, — mondta — ezzel nagy szolgálatokat fogok tenni a mi Cáhálunknak.

Erre már nem került sor, sebesülése helyén egy infekciót kapott, amely pár nap alatt elvitte.

Nanajunkban, amikor a saját testlete van a legszörnyűbb és legalásabb rémlettel, melyek számos nem mesék, jóleső érzés olvasni egy olyan emberről, aki életét kezdetétől végéig népének, hazájának és főleg szeretett katonaságának szentelte. Tudjuk, hogy sokan vannak hozzá hasonlók. De jó emberből sosem elég annyi, amennyi van...

VICTORY DIVATCIKKEK BŐRBŐL
KABATOK, ZAKÓK, KOSZTUMÖK
 gyári áron
 nők, férfiak és gyermekek számára
 Szombat este nyitva 11 óráig.
 BNE-BRAK, HAKISON 16. TEL. 70 80 30
 Autóbuszok a Tácháná Merkazitól: 21, 23, 40, 42.
 Leszállni a Volkswagennél.

nak és nehéz elképzelni, hogy nézne ki Chánitá a „románok” nélkül.

A próbahónap idején is kapcsolatot tartott a „küldöttség” a hátsárákon levőekkel. Egyik levélben a következőket olvastuk: „... Chánitá gazdasági kilitásaival kapcsolatos kérdésekre válaszolva említem nektek egy itt hallott előadás rövid tartalmát. Az előadó az állami erdősítés főnöke és kérdéseinkre válaszóva, megbízható képet nyertünk a kibuc gazdasági kilitásairól. Ezen a nyelven — mondta a főnök — erdőkön kívül semmi sem fog sikerülni. A talaj, a víz, a kuma lehetetlenné teszik itt a modern mezőgazdaságot. Ha letelepülések előtt tanácskoztatok volna velem, lebeszéltek volna benneteket erről a kalandról. Barhogyan is alakuljanak a dolgok, egy biztos: nagyszámú család itt nem élhet meg. E — folytatja a levélró — hiszek a szakember véleményében és ajánlom, hogy negyvenen, maximum ötvenen köziünk jöjjenek ide. Ok képtelenek is többet befogadni. Vagy talán lemondani a Chánitához való csatlakozás tervéről (1939 november 29).

A másik levél tartalma egészen eltérő: „... Ez itt köztársaság. Értékesebb a mi tagjainknál. Kifüőően értenek a mezőgazdasághoz és ezenkívül képzett kultúr-emberek. Majdnem mindegyikük zene-értő, saját paterfonjuk van sok lemezzel. Amikor az itteniek meghallották, hogy köze kétszáz új tagról van szó, megjéjtek a nagy számtól. Attól tartanak, hogy hatásunk döntő jelentőségű lesz. Ezért kétem, hogy sikerül a velük való fuzió.”

Hamis próféciák

Felesleges megállapítani, hogy a sötétlátók prognózisa hamisnak bizonyult. Chánitá befogadta a „románokat” és utánuk következett egy negyven fiatalból álló bécsi csoport (1941), majd egy franciaországi és egy svájci, mindegyikük volt helye és feladata. Izaz, nehéz kezdetű volt, de fiatalok voltak és tudták mit akarnak. A nehézségek nem riasztották el őket.

Amikor 1950 augusztusában megérkezett a franciaországi, ugynevezett Chánitá Bét csoport, a kibuc szeretettel, tart karokkal fogadta. Izrael gazdasági életének talán legkritikusabb napjai voltak Ezek. Új olék tízezer érkeztek és az országban alig volt mit enni, hol lakni.

Ahol ma villák és gyönyörű, sokemeletes házak állnak, ott sátrak és bádogházak sorakoztak. „Cena” idők voltak, amikor jegyre osztottak élelmet, amelyből nagyon nehezen lehetett megélni. Chánitá étkeződjében sem volt tulságosan gazdag az étrend. A tagok válogathattak egy kanál olaj és öt gramm margarin között. Fél tojás, néhány szelet fekete kenyér, cukornéki tea és higitott marmeládé (két-harmad víz, egyharmad dzsem) halfilével. Ez volt a nehezen dolgozó emberek étrendje. És a lakás. A „vátikok”-nak tizenhat négyzetméteres szobájuk volt, közös mellékhelyiségekkel. Ezt a „luxuslakást” nyáron kiüritették a tagok, hogy a nyaraló vendégek foglalhassák el, ok pedig barakkokban laktak. Télen, amikor nem voltak vendégek, újra visszköltötek.

Ez is elmúlt. Ma virágzó gazdasága van a kibucnak, sokszáz tag, többszáz alkalmazott és elégedetten emlékeznek az elmúlt esztendőkre. Chánitát „kis Svájcnak” nevezik, a Gálil egyik gyöngyszeme.

Amikor 1947 november 29-én az Egyesült Nemzetek Tanácsa Erec Jisraél felosztásáról, zsidó állam palesztinai állam megalakításáról, Chánitá a lendő palesztinai állam területén állt. Az 1947 december 10-én megjelent belső informatív közlönyben a következőket olvashatjuk: „... Bár az jutott osztályrészünkre, hogy arab állam polgárai legyünk, nagy és felmérhetetlen az örömmük, hogy az önálló zsidó állam szomszédságában élhetünk majd. Vitzornyunk tetéjére kiüztük a kétfelhő lohogót, fáklýsámenetet rendeztünk és diszvacsorát, amelyen résztvettek chávérjaink, gyermekeink és öreg szülein. Nagy érdeme nemzedékünknek, hogy megérthette ezt a csodálatos napot. A sors nagy felelősséget hárít e nemzedék vállára. Bárcsak adatna meg nemzedékünknek, hogy sikeresen megvívott politikai küzdelme után méltó legyen az országhoz és annak feladataihoz, hogy az ország és a nép örökké létezhesseken. Mi, akiktől a sors megvonta a kegyet, hogy a zsidó állam határai között éljünk, vállaljuk: minden körülmények között helytállunk. Abban is bízunk, hogy Chánitá és a többi, arab területen maradt kibuc és mosáv eleven hidat képeznek majd a zsidó állam és a szomszédos arab országok között, köziünk és a megszületendő zsidó ország között.

A Gondviselés másként döntött: Chánitá és az egész Gálil zsidó fennhatóság alatt maradt és az 1980-as Gállilnak az a fő-problémája, hogy nem lakja elegendő zsidó.

De ez nem Chánitá mulasztása. Ok helytálltak, megtették a magukét.

DÁN DALMÁT:

OPTIMISTA DIALÓGUS AZ ALIJJÁRÓL

— Barátom, nekem annyira szívügyem az alijja, hogy reggel, amikor kinyitom a szemem és rögtön utána az újságot, az előző napi tőzsdérfolyamok mellett legszívesebben ott látom az alijja-árfolyamot is, tudniillik, hogy tegnap emelkedés mutatkozott-e az új olék számában, vagy pedig esőkkenés?

— Ez már döfi, derékcionista vagy! Le a kapedlivel előted!

— Sajnos az utóbbi időben nem sok örööm telik az alijja-statisztikában. A Szovjetunióból kiengedett zsidók zöme lemorzsolódik Bécsben, a nyugati zsidók pedig fityulnek ránk, legalább is ami az alijját illeti. Egyikük se akar idejönni! ...

— Hát ezt azért nem mondhatnám. Vannak bizonyos biztató jelek, épp most olvastam az újságban, hogy egy angol zsidó fakénnel hagyta a kódos Albiont és alijjazott, már ki is vett egy lakást. S ámbátor még nem váltott ki olé-igazolványt, de ez csupán idő kérdése ...

— S ezt az egész circuszt csak azért kell megcsináljam, hogy a kutya ne kapjon sokkhatást, ha majd kitesszük az ójába

— Igazán? Jó ilyesmit is hallani ebben az asszimilációs világban. Szerencsére a galuti fiatalokból még nem veszett ki teljesen a zsidó érzés ...

— Speciel' ebben az esetben egy javakorbéli dzsentlmentről van szó ...

— Nyilván élete alkonyán, vagy inkább már férfikora delen rájött, hogy képtelen beilleszkedni a gójok társadalmába és köztünk a helye!

— Ami azt illeti, elég szépen beilleszkedett, még nemesi címet is kapott a királynőtől.

— Egy elvhiu cionistát nem lehet rangokkal megvásárolni, annak a zsidóság mindennél fontosabb. Nagyon jól tette, hogy végülis idejött. Jobb később, mint soha! De tulajdonképpen kiról van szó?

— Lord Kaganról, a híres „esőkabát-királyról“.

— Ja, vagy ugy. En is olvastam róla az újságban. Hát ez bizony nem volt valami szerencsés példa a nyugati alijjára, pajtás, mivel a lordnak épp van egy tisztázatlan deviza-üvege az angol hatóságokkal. Házkutatás is volt nála. Még ki tudja, mi lesz ebből ...

— Hát aztán?! A legrosszabb esetben indulni fog a következő Kneszet-választáson!

EGYETEMI TÖRTÉNET

— Professzor ur, egy koldus ül az ajtó előtt és könyörög, hogy adjunk neki valamit.

— Rendben van. Adjon neki két geometriai feladatot.

HOLLANDIAI IMPORTVICC

Apróhírdetés egy hollandiai újságban: „Elhagyott a feleségem. Olyan feleséget keresek, aki be tudja fejezni az általa felbehagyott pulóverem kötését“.

SZINHÁZI TÖRTÉNET

Egy új darabról megjelent kritika egy mondata: „A bemutatató körüli csend hangos feltűnést keltett ...“

KIZÁROLAG ASSZONYOKNAK

A feleség gondterhelten lép ki a fürdőszobából és a férjhez fordul:

— Drágám, jó az arcmemoriád?

— Igen. De miért kérde?

— Mert eltörtém a borotválkozó tükrödöt.

DIAGNÓZIS

— Akarja a pontos diagnózist hallani? Ön annyit eszik, mint egy állat, annyit iszik, mint egy kefekötő és úgy dohánnyik, mint egy kémény. Ez az ön baja.

— Ertem, doktor ur. Most mondja el latinul is a diagnózist, hogy elmondhassam otthon, a feleségemnek.

INFLÁCIÓ

A borbélyszékben ülő vendég így dohog:

— Esküszöm, kész röhej! Mikor dus hajam volt, másfél fontért nyírták. Most meg 40 fontba kerül a hajvágás.

ENEKTANÁRNÁL

— Tanár ur, kezdekhet valamit a hangommal?

— Hogyne. Ha tűz üt ki, nyugodtan kiabálhat segítségért.

FOGYASZTÓVÉDELEM

— Kérek hat kiflit.

— Sajnos, csak tegnapit tudok adni.

— Mikor lesz mai?

— Holnap.

PESSZIMIZMUS

— Mivel foglalkozik ön?

— Jövőkutatással.

— És biztos ön abban, hogy lesz jövő?

AFRIKAI IMPORTVICC

— Mondja, kolléga ur — kérde az ujonc Afrika-vadász egy tapasztalt társát —, hogyan lehet védekezni az oroszlanok és tigrisek esetleges támadása ellen?

— Csak égő fáklyával.

— És az biztos módszer?

— Attól függ, milyen gyorsan szalad vele.

EGY FILOZÓFUS NAPLOJÁBÓL

— Egyetlen szép van az öregedésben. Hogy jó sokáig tart.

CIRKUSZBAN

Egy hölgy megkérde az állatszeliőt a cirkszi előadás szünetében:

— Maga saját elhatározás alapján ment erre a pályára?

— Igen, asszonyom.

— Érdekes. Ilyen apró terméti ember. Hogy lehet az, hogy magát nem bántja az oroszlan?

— Éppen azért, mert aprótermetű vagyok. Azt várja, hogy magasabbra nőjek.

ORVOSNÁL

— Ne busuljon asszonyom. Az idő a legjobb orvos.

— Ez igaz. De nagyon rossz kozmetikus.

SZINHÁZI TÖRTÉNET

Két színházi vállalkozó sétál az utcán. Szembe jön egy csinos nő.

— Te, ki ez a nő? — kérde az egyik.

— Valahonnan ismerem.

— Hát persze, színésznő.

— Érdekes, így az utcán nem látszik annak.

— A színpadon sem ...

ABSZURD VICA A BÖRTÖNBŐL

Az életfogytos elítélt kihallgatásra jelentkezik a börtönigazgatónál.

— Valami panasz van? — kérde az igazgató.

— Igen, panaszom van, igazgató ur. A kosztra szeretnék panaszkodni.

— Mi a baj?

— Ma délben egy vasreszelőt találtam a kenverben.

KÖZELKELETI IMPORTVICC

Két olaj-seik beszélget.

— Az utóbbi időben nagyon kezd érdekelni a sport.

— Engem is. A napokban feleségül vettem egy teljes női kézilabda-csapatot.

SZEREMEM, 1978

A fiu és a lány ülnek a parkban, a padon. Fogják egymás kezét. A fiu megszólal:

— A mi szerelmünknek vége.

— Miért?

— Mert azt hiszem, hogy feleségül veszek.

IKREK

— Igaz, hogy a feleséged iker-lány?

— Igaz.

— És még nem fordult elő, hogy összetévesztett volna őket?

— Soha.

— Hogy lehet az?

— Mert az ikertestvérenek szakálla van.

HAZASSÁG ELŐTT

— Lányom, te megbolondultál.

— Miért, papa?

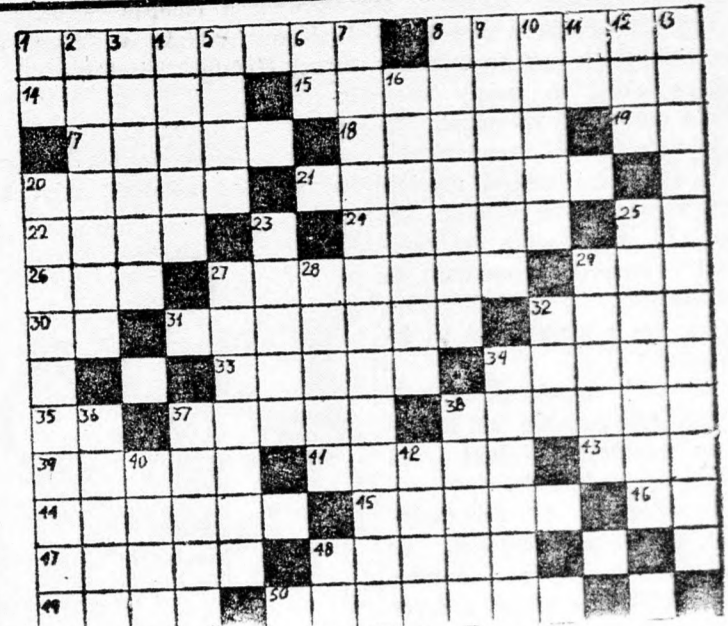
— Beázik a plafon, rossz a frizsider, a székünk egyik lába törött, üres a kamra — és te egy költőhöz akarsz menni feleségül!

FIGYELMES KISZOLGÁLÁS

— Kérem, azt hallom, hogy önkönl meg lehet várni, amíg kitisztítják a ruhát.

— Ugy, ahogy mondja, asszonyom. Csak az a kérdés, hogy mennyit akar várni. Tíznapot, vagy két hetet.

PÉNTEKI KERESZTREJTVEJNY 17

Vízszintes. 1. Szigetország. 8. később. 10. Lelkesítő harci jel-
Eltulajdonít. 14. Achasvéros ne-
je. 15. Spanyol város. 17. Alarm
18. Lezabáló. 19. Darab rövidi
tés. 20. Híreket közveit. 21.
Műkedvelőt. 22. Bibliái szom-
széd ország. 24. Két szó. —
met mint és magyar köiroszó. —
25. Angol R kiejtve. 26. Taga-
dószó. 27. Névelős híres ma-
gyar színész. 29. GZA. 30. Súly
rövidítés. 31. Nyelvtani fogal-
lom. 32. Vissza: italt. 33. In-
gyenes keverve. 34. Két igavo-
nó. 35. Zeév hangtalan. 37.
Növényvilág. 38. Afrikai nomád
nép. 39. Fémét. 41. Azt. a-
miből a 39-est nyerik. 43. OMI
44. Az ok követője. 45. Névé-
elő leányrész (ékeztethiba). —
46. Sziu fele. 47. Verjél. (éke-
zet nélküli). 48. Kapható. 49.
Vadregényes — keverve. 50.
Kisérlet.

Függőleges: 1. Ultraviolet
röv. 2. Rente. 3. Jud Süss-t hiv-
ta így a hercege. 4. Tamie, ke-
verve. 5. Velencei tengerpart.
6. Nemzeti Bajnokság. 7. Ilyen
város Spalató és Rauza. 8. Tó
mény ételizesítő. 9. Vissza, majd

11. Molibdenium vegyjele.
12. Angol vége. 13. Munkahely.
16. A recehártján kialakuló
kép. 20. Találka, francia helyes
írással. 23. Mezei munkás (ék
fel.) 25. Névelős iskola. 27. Mi-
vel. 28. Olasz szerelm. 29. Is-
teni filmszínész. 32. Raktár
is, meg nyit is. 34. Ameriká-
ban így hívják a benzint. 36.
Nem jól lát. 37. Főznek benne.
38. Benyújtja. 40. A ritkánál is
ritkábban. 42. Magyar község.
48. Idegen személyes névmás.

Beküldendő:
Vízszintes: 1. — 15. 27.
Függőleges: 7 — 13 — 20.

A péntek. 16. szám helyes
megfejtései:
Vízszintes:
1. Alba grófnője — 45. Nul-
lás számok.
Kisérlet.
Függőleges:
1. Argentínában — 11. Eosin
colorok

Nyereménykönyv:
A SZAMARAKISZ:
A HIBA

—Remélem, így nem zavar az olvasólámpám?

ZÖLDVENDÉGLO

— Megkaphatnám a bécsi-
születet, mielőtt bezár a vendég-
lő?

— Uram, ez egy zöldvendég-
lő. Mi november végéig tartunk
nyitva.

ANGLIAI IMPORTVICC

Egy angliai leányiskolában
csecsemőápolást is tanulnak. A
tanárnő megkérdezi az egyik nő-
vendéket:

— Mary, mit csinálsz, ha tör-
ténésen ikreid születnek?

— Mindenekelőtt férjhez me-
gyek, tanító néni.

IMPORTVICC A SPORTOLÓK VILÁGÁBÓL

Egy nagy angol profi-csapat
menedzserétől kérde valaki:

— Mondd öreg fiu, ki a leg-
gyorsabb játékosod?

— Bob Paislay. Minden csü-
törtökön beszalad az irodába a
gáziért, pedig mi csak péntek-
ken fizetünk.

SAKK - MATT

— Fogytán a türelmem. Lép-
jen már.

— Nekem kell lépnem? Ezt
igazán megmondhatta volna a
mult héten.

KUTYA, KUTYA TARKA

— Furcsa egy kutya ez a ma-
guké. Az idegenekhez barátság-
gos, ellenben a maga családjá-
nak tagjaira acsarkodik. Hogy
lehet ez?

— Édes Istenem. A feleségem-
től tanulta.

GYÓGYMÓD

Az orvos megvizsgálja a
hölgybetegét és végül közli,
hogy baj van az anyageseré-
jével.

Othton megkérde az asszonyt
a férje:
— Nos, mit mondt az or-
vos?

— Azt mondta, hogy el kell
mennem pihenni 23 hétre Tibé-
ria-ra és szükségem van egy új
télkabátra is.

EGÉSZSÉG
A HOTEL
GÁLÉJ ZOHARBAN
A HOLT-TENGERNÉL

440.- IL + é.t.a.
félpanzió személyenként,
2 ágyas szobában

helyrendelés: T.A., Sd. Rothschild 66.,
tel. 615398, 625955
Szdom: tel. 057-90851/2/3/4, 97848
Telex — 5-294

HOZZÁÉPITETTÜNK
48 ELEGANS SZOBÁT

A szálloda orvosa, reumakezelő szakember,
vendégeink rendelkezésére áll.

Küldjön vám-mentes **IKKA** ajándék-
mentes **IKKA** utalványt
MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARATAINAK

MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Javec utca 2. sz. —
Üzleti órák: 9—14 és 4—7-ig. Kedden délután zárva.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, 1. emelet, —
d. e. 9—12.30, délután 4—6.30 között: Telefon: 55052.
Pénteken zárva.
HAIFA: Ungár János, Rasi utca 20. — vasárnaptól csü-
törtökig, 10-től 12-ig. Telefon: 525661.
BEER-SÉVA: Frankfurter István, Háacmáut 49—51. Tele-
fon: 38701.
Levelezést kizárólag: G. KEMÉNY,
Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27 címre kérünk.

FIGYELEM!
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől
mentes küldési lehetőség **MAGYARORSZÁGRA**
TUZEX ajándékbonok kaphatók
CSEHSZLOVÁKIÁBA VALÓ KÜLDESRE

VEGYEN CSILLÁROKAT a gyárban
— gyári árakon

Szaloncslárok, álló-, fali és asztali
lámpák nagy kiállítása

Bné Brák, Cífon, ipari negyed, Hájárkon utca 65.
III. emelet telefon: 79 06 95

40, 42-es autóbüszök — A kiállítás nyitva: szombat este
10 óráig, vasárnap, kedden és csütörtökön este 7 óráig,
hétfőn, szerdán és pénteken déli 1 óráig.

«SZÜLŐK ÜDÜLŐJE»
az ország legcsendesebb, legszebb helyén,
a város központjához és a tengerparthoz közel,
ápolat kert közepén

Kényelmes szobák, változatos és diétás koszt,
orvosi felügyelet és ápolónő helyben.
KELLEMEK, CSALÁDI LEGKÖR.
ELFOGADHATÓ ÁRAK!
BELEPÉSI DÍJ NÉLKÜL
NAHARIA — Telefon: 04—92 01 75

Speciális árusítás!
EXPORT FELESLEGEK
Jersey ruhák és kosztiumok

divatos, sportszerű modellek minden nagyságban
és különösen nagy méretekben.

TEL-AVIV, ALLENBY 76, (középső emelet).
Nyitva egyfolytában 9-től este 6-ig,
pénteken 12-ig.

UJ KELET REJTVÉNYPALYAZAI SZELVÉNY **17**

UTKÖZNI

HERZL TIVADAR — KIÁLLITÁS

(Folytatás a 3-ik oldalról)
„Férfias szépsége megihletett, írja Schatz megemlékezésében. Fenséges homlokából mely gondolatok áradnak és szomorú szeméből a nemes zsidó lélek talán egy fantasztikus világra tekint, de mégis meglátja a ma keserű valóságát. Miután befejeztem mondanivalómat, s dobogó szívvel gondoltam, vajon milyen választ kapok, „Jó, meg fogjuk ezt választani”, mondta nyugodtan és határozottan, s azt kérdezte, milyen nevet adok majd az iskolámnak?
„Beceled”, mondtam, az első zsidó művész után, aki hajdanában templomot épített nekünk a pusztaságban”.
„Templomot a pusztaságban”, ismételte csöndesen, és szép, szomorú szeme mintha végtelen távlatba nézne, s éreztem, hogy ő maga soha nem látja azt meg...”

Hermann Struck, Boris Schatz és Lilien az első cionista művészeknek számítanak, akik alijizásukkal meg is valószínűsítették a cionista ideált. A legátusok voltak, s Lilien és Struck Herzlnek közeli barátai is.

Más híres festők, ismert Herzl-fejeket alkottak, mint L.

TEAS KANNA Lengyelország, 1917.

Minden látogató külön csodálkozással állt meg egy másik Herzl-fej előtt is, 35x41 cm., amely egészen héber betűkből készült, s alatta olvassuk: 45 ezer héber betűből alkotta L. Rathblatt és M. Harwitz, London. A felkészés és a türelem mintaképei.

Mieltziner, L. Pilichowski, Salamon L. Solomon, Saul Rasikin; a szobrászok között a legismertebb Friedrich Baer, Járai Sándor, és mások.

A Herzl-portrék az európai zsidó otthonokba az iparművészet és az egyszerű néni művészet által hatoltak be. A Herzl-legendaival együtt. A mai napig a leghíresebb az a fénykép, amely Herzl-t a bázei Három Királyok szállójának balkonján ábrázolja, az első Cionista Kongresszus idején, s amely Lilien felvétele. A másik meg, szintén ismert profil-felvétel, Oskar Marmorek munkája (Récs, — 1904. Főleg ez a két fénykép jelenik meg csaknem minden ismertebb és hivatalos megnyitáskor, egészen a mai napig.

Köszönet jár a Tel-Aviv Műzeumnak és azoknak, akik segítségével voltak az érdekes kiállítás megrendezésében. DR. MARTON GIZELLA

ALEXANDERS SHOES

TEL-AVIV, LEVANDA-U. 18. Autóbuszok: 16, 41. Egyes párok árusítása 20%-50% ENGEDMÉNNYEL

URIEL SÉRVKÖTŐK — SZABADALOM

Mosható és alakra illeszthető sérvkötő. Sérvkötők operáció után is. Nagyhasuaknak speciális sérvkötők. Siker a legsúlyosabb esetekben is. Uriel Rosen O. M., Haifa, Herzl-u. 61., tel. 666564 és most minden csütörtökön Tel Avivban is, a Poliklinikán, Bialik-u. 6., Allenby-sarok, tel. 54104, délután 16—18-ig.

F. STEINER

NŐI KONFEKCIÓ ÜZEM AJÁNL 1979 modellű gyapjúkosztümöket és gyapjúszoknyákat kedvező árakon. Továbbá dús választékban bluzok, ruhák, szoknyák és nadrágok. Eladási raktár kicsinyben: Tel Aviv, Levanda u. 30. Nyitva 8—16-ig egyfolytában

BAGIR, Kirját Gát keres

Termelési mérnököt legalább két éves gyakorlattal. Termelési almérnököt, vagy technikusot legalább két éves gyakorlattal. Jelentkezés levélben, életrajz csatolásával. Kirját-Gát, POB. 187. Titoktartás biztosítva.

«ZIKIT»

Mifaléj Cviá, Hád pászá V'Asprá B. M., keresünk. KARBANTARTÓ LAKATOST. KAZANFUTÓT. Jó feltételek a megfelelőeknek. Személyes, vagy telefoni jelentkezés 9—10, vagy 13—15 óra között, vagy írásban: Tel Aviv, rechov Hábárlzel 16. Telefon: 477141

HAIFÁN KERESÜNK

gyakorlott konfekció-varrónőt és tanuló lányokat női ruhavarró-üzembe. Jó feltételek és teljes szociális juttatások. „Ifita”, Haifa, Hámáginim 56.

INGYEN SZOBA Tel Aviv, Cáfon központjában

és zsebpénz bőven németül beszélő asszonynak idős házaspár könnyű gondozásáért és éjjeli ottlétért. Telefon csak este 7 után: 252978

Megalapozott női konfekciógyár

KERES elsőrangú, kiváló modellirozónót. Telefon délelőtt 9—1 óra között: 37730. Este 7—9 között: 295647

AZ ISRAÉLI SZEMLE

channukai számából: Első chanuka — Akik a terrort irányítják — Göbbels utódai — Guyanai szekta — Washingtoni képeslap — Némike a padon — Szerelmespár — A nők — Naomi, a madricha — Egészségünk legfőbb ellensége — Hallotta? — Szemle — Tul a Kármelen — Novellák — Levelek a szerkesztőhöz — Képes humor és sok más. — Társadalmi-kritikai folyóirat. Szerkesztő: Dr. Arje Kaddar. Minden új előfizetőnek díjtalanul küldi meg a három utolsó számot a kiadóhivatal: Haifa Hámáipilim 5. Tel. 531—813 (04)

A HITACSDUJ OLEJ HUNGARIA

A haifai HOH Kulturálisbizottság 1979. január 16-án, kedden d. u. 5-kor a Dr. Weitzner Centerben Pevzner 2. „IZRAEL, USA és a SZÉKLELET” című ünnepséget rendez. Közreműködnek: Dr. Deutscher Ferenc, Dr. Harel István, Ing Reich Geza, Rössel Mordechai. A vitát levezeti: Székely Sándor. Háziasszonyok: Boros Blanka, Guttmann Elvira, Kovács Dusi Kelen Panni, Léderec Ilonka. Költőszóhozjárulási első fogyas-tással 20.— IL. A nagy érdeklődéssel várt vite délutánra, Haifa és környéke magyar istüvjának minden tagjai szeretettel meghívjuk.

HERZLIA és környéke

Figyelem! Herzlia és környéke magyarság lakosait tisztelettel értesítjük, hogy a HOH működését felújító közgyűlést 1979. január 15-én, hétfőn d. u. fél 5 órakor tartjuk a Híradó utca 22 szám alatti. Kérjük szíves közreműködésüket a fenti közgyűlésen. A felújító bizottság nevében: Dr. Valentin László

HAIFA KÖZÖSSÉGTALANÍTÁS

A HOH haifai csoportjának elnöksége, az Idősek Klubjának rendezésében megtartott chanuka-estje alkalmával, ezúton mondanék köszönetet Kovács Aladárnak, Tienbrunne Imrenek, Rosenthal Jenőnek, akik az est szakszerű és sikeres megrendezéséért, valamint Gáti Julia operatőreszközének, Halphon Zsuzsá zongoristájának, Kovács Dusiának, a helyi konzervatórium vezetőjének, Teblin László programért, Weisz Jenő szízharmónika művészeknek és Feldmann Miklós fókortornak a gyertvágytatásért.

Köszönet az adományozóknak

akik szép tomba tárgyakkal, és pénzadományokkal elősegítették az innep erkölcsi és anyagi sikerét. Köszönet az aktivistáknak: Admirelli Judit, Arnavi Gizl, Blumenfeld Rózi, Boros Perkovits Blanka, Balázs Erzsébet, Elek Éva, Eisler Éva, Fried Eszter, Flammer Rezi, Guttmann Elvira, Guttmann Fanci, Gotszmann Rivka, Hostovská Bracha, Hammer Mirjam, Hecht Izl, Frida, Klement Aranka, Izl, Elza, Könyv, Klement Aranka, Izl, Rózi, Kátó, Kardos Paula, Léderec Ilonka, Lerkovits Chava, Laufer Rózi, Polacek Jolán, Rosenthal Kátó, Rum Aranka, Reich Lili, Roth Kátó, Roth Ernő, Schwarz Gizl, Streger Szilvia, Walter Malvin, Wachtenheim János. A haifai HOH elnöksége

Haifa és környéke! A Tháha Színház bemutatja a néhai nagy operettírája, regényes életét, csodálatos dalait, amit közönségünk együtt énekel, Péter Emylev, Dör Évával, Leichter Elivel, Schlesinger Kálmánnal, Sz. Berger Ducl művészi zenekísérettel.

Honthy Hanna! Egy állítunk em lélekét egy nagy, igaz embernek, egy soha el nem felejtendő művészek! A „Luxemburg gróftól — a Csárdáskirályong” 80 év legelső operettje, dalban, táncban, prózában, kosztümös, teljes színpadi előadásban. Irta és összeállította Leichter Eli. Zenei vezető: Sz. Berger Ducl. Honthy Hanna operettjét január 13-án, szombaton este 8 órakor a Beisamubul 1. Művészeki ott legyen! Elővetél a HOH-ban Pevzner u. 2. Esti pentár 6.30-tól.

ERTESETÉS! A Nordau díjkiosztási esten készült minta-fényképek megtekinthetőek és megrendelhetőek PHOTO MARTIN-nál, Tel Aviv, Rech. Allenby 26 aluss (udvarban).

MUNKAT KAPHAT A TEL-AVIVI HOH UTJÁN

Tel-avivi konfekció üzemből, gyakorlati ügyeskedő nőket is felvesszünk — a konfekció munkára betanítják és ugyanott egyéb elfoglaltságra: csomagoláshoz, szállítás-hoz női munkásokat állandó munkára alkalmaznak jó feltételek mellett.

A HOH Idősek Klubja, Haifa „Dr. Weitzner Center”, Pevzner 2. alatt január 7-án d. u. fél 5-kor megtartja szokásos teadélutánját. Előadó: Erdős László tanár „Létezik-e még humor” címen tart előadást. Mindenkit szeretettel várunk.

BEER-SEVA

Szíves tudomásukra hozzuk tagjainknak, hogy 1979. január 8-án, hétfő este 19.30 órakor, a Nánásy-otthonban TISZTJUTÓ KÖZGYŰLEST tartunk. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést egy fél óra múlva, azaz 19 órakor, a megjelentek számától függetlenül megtartjuk. Kérjük tagjainkat, hogy a HOH további működésére, jövőjére kiható közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek!

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

RÁDIO

PÉNTEK

15:00: TAMÁR FABÓDEJA 15:25: A SZOMBAT FOGADÁSA 17:32: Arab játékfilm 20:05: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE — Smuel Avidor Hákóhén rabbi és Szász Keset közreműködésével 20:20: HANGOS HETI HIRADÓ 21:20: KERÉKEK — VII. rész: Greget Vietnámba küldik. A Barbara és Adam közötti viszony felújul, Erika lelkiállapota tovább romlik. 22:10: KONCERT — Haydn: Szimfonia No. 98. Előadja a new-yorki filharmonikus zenekar. Vezényel: Leonard Bernstein.

22:45: HAWAII OT-O — „Az arany-örök”

23:35: Egy mondat a Szentírásból. HIREK ISKOLATÉVÉ 8:15: Matematika a 7. oszt-nak 9:40: Tanácsadás a 8. oszt-nak 11:10: Fizika a 8. oszt-nak 11:30: Biráskodjunk! 12:25: Történelem 13:00: Biráskodjunk. 13:30: Mire fel? 14:00: Szabadgyetem.

SZOMBAT

18:02: RAIZFILMEK 18:30: UJITASOK ÉS TAJALMANYOK — A műsorban: Elektromagnetikus viharok 20:00: A SZOMBAT KIMENFÉLE — Dalban és prózában az „Or száméché” jesiva növendékeivel 20:30: MÁBÁT HIRMAGAZIN 21:00: SPORTHIRADÓ 22:00: „ROBIN ÉS A RENDŐRÖK” — Krimifilm, a főszerepben: Ernest Bourgnin 23:30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK

AZ OPERETTSZÍNHÁZ BEMUTATÓJA

EINE NACHT IN WIEN MIT DEM WALTZKÖNIG JOHANN STRAUSS

3 GALA ELŐADÁS HOLNAP ESTE

1979 jan. 6. szombat 6.30 és 9 órakor „Ohel Sém” TEL-AVIV 1979 jan. 13. szombat 8 órakor „Auditórium” — HAIFA Jegyek: „Kanaf”, Allenby 83. „Union”, Dizengoff 118. és a többi irodákban. Jegyek Haifán: „Kupát Haifa”, Herzl 21

HABIMA

Tel-Aviv, jan. 6. szombat ÓSZI TERMELES A kisteremben SZENTIVÁNEJI ÁLOM Tel-Aviv, jan. 7. vasárnap HAZA, HAZA A kisteremben SZENTIVÁNEJI ÁLOM

1979. jan. 5. péntek 5739. tévét 6.

ALLANOD MÜSORNEMZMÖB I. MÜSOR (ALRF) Hírek: 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 22.00 és 24.00 órakor: könnyű héber nyelvlen 11.35: óráknak 18.45, 20.45-ig Egy per héber nyelvlen: 15.00 Könyvtárell: 15.55 Mezőgazdákknak: 17.55

II. MÜSOR (HEF) Hírek: 8.00-10.00 órák: Reggeli híradó a 7.00, 13.00 és 19.00 órák után (ápagazmie a 7.00, 11.00 és 14.00 órák hírek után) III. MÜSOR (GIMEL) (529-es közepesűzám) Könyvü zene és slágerek 6.00 óráig: Hírek óráknak: 12.00 Szombaton: 7.00 óráig 2. félsz

A HADSEREG RÁDIOJA Óránkénti hírszolgálat a dal 24 órájában, valamint hírszolgálat 8.00-tól 9.00 óráig, 14.00-tól 18.00-ig és 20.00-tól 24.00 óráig

I. MÜSOR 8:10: Reggeli koncert, 10:15 Elemistáknak, 11:40: Folklor műsor, 12:05: Könyvü zene, 14:10: Anyáknak és gyerekeknek, 15: A szombat fogadása, 16:05: Részletek a „Rigoletto” című operából, 17:20: Irodalom, — 20:15: Péntek esti hangverseny, 22:05: A muzsák között, 23:30: Angolnyelvű dráma, 0:10: Zenei csemege, 1:15: Hátkiva.

II. MÜSOR 8:10: Reggeli zene, 10:05: Ná hunk itthon, 12:05: A dolgozóknak, 12:30: Héber dalok, 14:30: Vidám hétvége, 16:10: Erccsijzraeli emlékek, 18:05: Elhagyott szigeten, 19:05: A héten történt, 20:05: Ina és dal, — 21:05: Spanyol románok, 22:05 Rádás, 23:05: Sör és hangulat, 1:10: Hátkiva.

A HADSEREG RÁDIOJA 9:05: Reggeli ünnepség 12:05 Sofőröknek, 14:30: Dalparádé, 16:05: Rádióvíta, 17:05: Költők dalaiból, 18:05: Emlékezés Moise Sznére, 19:05: Koncert, 21:05: Amalia Rodriguez lemezeiből, 22:05: A gyepen, 0:05: Kedvelt lemezek, 2:05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1979. jan. 6. szombat 5739. tévét 7.

I. MÜSOR

8:05: Művészlemez, 9:00: A tudomány világa, 9:25: Zenei fejtörő, 10:05: Kamarazene 11:00: Hangjáték, 12:15: A jezuizsálemi szimfonikus zenekar műsorából, 14:10: Anyáknak és gyerekeknek, 16:05: Könyvszemle, 17:00: Áriák, 20:15: Hegedű és zongoraszmok, 22:05: Rádióvíta, 23:00: Modern muzsika, 0:10: Keringők, 1:15: Hátkiva.

II. MÜSOR

9:05: Vidám jelenetek, 11:05: Bob Dilon története, 12:05: Hely zetkék, 13:05: A szülői ház, — 14:10: Gólok és dalok, labdarugó mérkőzések részletei, 16:05: A gyerekek közvetítése hanglemekkel tarkítva, 17:10: Az arab kisebbség, 18:04: Az ügy elintézés alatt, 18:30: Sport, 20:05: Hanglemek, 20:45: Sportíradó 21:05: Közéleti magazin, — 22:05: Hámávil és Móláv Mál ká, 23:05: Rádió és tévémagazin, 1:10: Hátkiva.

A HADSEREG RÁDIOJA

9:05: Gyermekdalok, 10:05: Vidám jelenetek, 13:05: Interjúk, 14:05: Heti album, 15:05: Régi kedvelt dalok, 16:05: Visz-sza a Színájából, 18:05: Sport, 19:05: Rockzene, 21:05: Hagyományok, 22:05: Éjféli előtt Edna Sávitól, 0:05: Éjjeli madarak! 2:05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A politur felújítása

Mindenféle bútór és antik bútór felújítása, modern színre. Könyvház bevonása formáikkal, stb. a megrendelő otthonában is. Felelősségteljes munka. SINGER. Mágén Ávráham 8. Jaffa, este 03—845733. Beszéllek magyarul

Cemed Mátáchtot vállalat, B. M. keres 1. ESZTERGÁLYOST 2. SZERZÁMLAKATOST legalább 5 évi gyakorlattal 3. GYÁRI MUNKÁSOKAT (lehetnek katonaság előtt állók is) Jó feltételek a megfelelőeknek. Érdeklődni: Cemed Mátáchtot, Bné-Brák, Hájárkon 65. ipari körzet, tel: 03—780772.

Bét Háhocáá Hájerusálmí B. M. keres 1. ELEKTRÓNÍKUS (idegnyelvű) composer szedőt/nöt, előző gyakorlattal rendelkező előnyben, esetleg más fajta gépen. 2. FORDÍTÓKAT angolból németre, akadémiai szinten. Jelentkezés írásban, vagy telefonon: Jeruzsálem, Csernichovszki 39. POB. 7147 Telefon: 02—36511, vagy 02—67744

RITKA MŰTÁRGYAK két rendkívüli nyilvános árverésre Olajfestmények: Koszgoni, Grutin, Matto, Ovadovszki, Rosenthalis, Ben-Chájim, Sabine, Mukádi, Giládi, Kogán, G. Micháel, Herman Lupu, Ávrá-hám Goldberg. Ezen kívül ezüsttárgyak, kínai porcelánok, szervizek, különleges perzsaszőnyegek alkalmi áron. Több száz tárgy, amelyek nagy része bármely áron eladásra kerül. Az árverés szombaton, 1979. január 6-án este 5.30-tól 7.30 óráig, majd 8.30 óráig éjfélig tart a „FORUM PALACE” (ez slott „Pal”) szállóban, Tel Aviv, Hájárkon-utca 277. Meghívjuk a közönséget az előzetes kiállításra, délelőtt 11 és délután 5 óra között. Belpés díjtalan.

UJ KEZEL... 0-1

ADÁS

Női és... 1. Gyógyha... 2. FREDI ves... 3. ELEGAN... 4. ELEGAN... 5. ELEGAN... 6. ELEGAN... 7. ELEGAN... 8. ELEGAN... 9. ELEGAN... 10. ELEGAN... 11. ELEGAN... 12. ELEGAN... 13. ELEGAN... 14. ELEGAN... 15. ELEGAN... 16. ELEGAN... 17. ELEGAN... 18. ELEGAN... 19. ELEGAN... 20. ELEGAN... 21. ELEGAN... 22. ELEGAN... 23. ELEGAN... 24. ELEGAN... 25. ELEGAN... 26. ELEGAN... 27. ELEGAN... 28. ELEGAN... 29. ELEGAN... 30. ELEGAN... 31. ELEGAN... 32. ELEGAN... 33. ELEGAN... 34. ELEGAN... 35. ELEGAN... 36. ELEGAN... 37. ELEGAN... 38. ELEGAN... 39. ELEGAN... 40. ELEGAN... 41. ELEGAN... 42. ELEGAN... 43. ELEGAN... 44. ELEGAN... 45. ELEGAN... 46. ELEGAN... 47. ELEGAN... 48. ELEGAN... 49. ELEGAN... 50. ELEGAN... 51. ELEGAN... 52. ELEGAN... 53. ELEGAN... 54. ELEGAN... 55. ELEGAN... 56. ELEGAN... 57. ELEGAN... 58. ELEGAN... 59. ELEGAN... 60. ELEGAN... 61. ELEGAN... 62. ELEGAN... 63. ELEGAN... 64. ELEGAN... 65. ELEGAN... 66. ELEGAN... 67. ELEGAN... 68. ELEGAN... 69. ELEGAN... 70. ELEGAN... 71. ELEGAN... 72. ELEGAN... 73. ELEGAN... 74. ELEGAN... 75. ELEGAN... 76. ELEGAN... 77. ELEGAN... 78. ELEGAN... 79. ELEGAN... 80. ELEGAN... 81. ELEGAN... 82. ELEGAN... 83. ELEGAN... 84. ELEGAN... 85. ELEGAN... 86. ELEGAN... 87. ELEGAN... 88. ELEGAN... 89. ELEGAN... 90. ELEGAN... 91. ELEGAN... 92. ELEGAN... 93. ELEGAN... 94. ELEGAN... 95. ELEGAN... 96. ELEGAN... 97. ELEGAN... 98. ELEGAN... 99. ELEGAN... 100. ELEGAN...

AMBRGO HNFST

נראה, שיש ממש באימוניו של ראש הממשלה המיועד של איראן, בחטיא, כי ממשלתו תפסיק את אספקת הנפט לישראל, בשל ניגודים דתיים.

עיתון הפוליטי של השאה לוטה עדיין בערפל סמוך, אך דבר אחד ברור: גם אם ישאר על הכס, השפעתו המעשית על מדיניות ארצו תפחת במידה רבה ולא הוא, כי אם ממשלתו תקבע את הקו המדיני, כולל נושאים כמו ענין היחסים עם ישראל, לאור סיכוי סביר זה, יש להתייחס בכובד ראש ובמלוא הרצינות לאימוניו של בחטיא, שהשקפותיו תואמות פחות או יותר, כנראה, את אלו של איאטולה חומייני.

אף כי ישראל מעולם לא הודתה בכך הרי לפי מקורות חרף, חלק ניכר של הנפט הנצרך בארץ, מקורו באיראן. עתה, עם חסימת הצינור האיראני, נצטרך לדאוג למקור אלטרנטיבי. לטווח קצר — של 5 שנים — אין לנו בעיות בשטח זה, שכן ארצות-הברית הבטיחה לנו, בהסכם כתוב, המהווה נספח להסכם-ההפרדה השני עם מצרים, שבמשך תקופה זו תדאג לכל מחסורה של ישראל בנפט.

אין לנו כל סיבה לפקפק בכך, שארצות-הברית אמנם תעמוד בהתחייבותה גם אם הדבר יגרור לה עצמה קושי מסוים, ואולם, נשאלת השאלה, מה יהיה אחרי-כך? המוסדות המוסמכים של המדינה חייבים לעסוק בשאלה זו במלוא הרצינות לאור העובדה, שמרבית הייצור של הנפט בועלם, נמצא בידיים מוסלמיות.

יהא זה צעד מפוכח, אם כבר עתה נתחיל בצעדים — שטרם הסכנו מירבני בנוול יקר זה.

A KÖOLAJ-PROBLEMA

A jelek szerint komolyan kell viszonyulni Bachtíár, Irán dezinált miniszterelnökének fenyegetéséhez, hogy kormányára „vallási természetű elleniték miatt” beszűnteti a köolaj szállítását Izrálnak.

A sah jövője egyelőre még ködös, de egy dolog világos: ha trónján marad, akkor sem lesz már olyan cselekvőképessége és befolyása országának politikai irányítására, mint eddig. Nem a sah, hanem kormánya fogja megállapítani az állam külpolitikai irányítását, beleértve olyan témákat, mint az Izráellel való kapcsolatok kérdése. Ennek tükrében a lehető legkomolyabban kell viszonyulni Bachtíár fenyegetéséhez, annál is inkább, mert az új miniszterelnök felfogása többé-kevésbé azonos az Ayatolla Chomeini által követett vonallal.

Jóllehet Izráel soha sem ismerte ezt be, külföldi jelentések szerint az ország köolajszükségletének nagyrésze Iránból jött. Most, az „iráni vezeték” lezárása miatt alternatív forrás után kell majd nézni. Az elkövetkező öt éven belül nem lesznek problémáink ezen a téren, mert az Egyesült Államok irásbeli kötelezettségét vállalt, hogy az említett időszakban fedezi Izráel teljes köolaj-szükségletét. Ez az amerikai elkötelezettség az izráeli-egyiptomi második csapatelválasztási egyezmény szerves részét képezi.

Nincs semmi okunk annak feltételezésére, hogy az Egyesült Államok nem tesz eleget vállalt kötelezettségének, noha ez kétségkívül bizonyos nehézségeket fog okozni számára. Felvetődik azonban a kérdés, hogy mi lesz az öt éves időszak letelte után? Az illetékes izráeli ténylezők kötelesek, hogy ezzel a problémával már most komolyan kezdjenek foglalkozni, különösképpen annak figyelembe vételével, hogy a világ köolaj-termelésének jelentős hányada muzulmán kezekben van.

Helyes volna, ha már most olyan lépéseket tennénk, amelyek célja maximális takarékoság ezzel a drága és nehezen beszerezhető folyadékkal.

MEGHALT CONRAD HILTON

Los Angeles (Reuter, UPI). — Az egyik helyi kórházban tegnap 91 éves korában, tüdőgyulladás következtében meghalt Conrad Hilton, a világ egyik legnagyobb

szálloda-hálózatának tulajdonosa és vezérigazgatója. Hilton, akinek üzletmenete 1977-ben 40 millió dollár nettó nyereséggel zárult, vasárnap szállították a kórházba. Az Egyesült Államokban és a világ különböző részeiben, így Izráelben is, több mint 250 luxusszálló viseli a nevét. Jelenleg a hálózatnak 210 amerikai és 74 külföldi szállodája van.

Hilton háromszor volt nő; egyik felesége Gábor Zsazsa volt. Apja Norvégiából vándorolt be az Egyesült Államokba, ahol szatócs, postatisztviselő és koporsó-asztalos volt.

TANÁROKAT KERESUNK

a német nyelv tanítására

a következő körzetekben:

TEL-AVIV, tel: 866811, 726132

HAIFA, tel: 04-669041

JERUZSÁLEM, tel: 02-2279995

Jó feltételek a megfelelőeknek.

Konfekcióüzem

Rámát Hechjálban keres

GYÁRTÁSI FELÜGYELŐT/NŐT

és minőségi ellenőrt.

Szükséges szakképzettség: nagy gyakorlattal rendelkezők a varrószakmában, valamint ellenőri és felügyelői munkában. Tel: 03-477251.

A világ különböző részeiben és Izráelben is meghatározhatatlan eredetű tárgyakat láttak.

(A sajtóból)

— Ez olyan, mint az állandóan közelgő és távolodó béke Egyiptommal!

TUDÓSOK NEM HISZNEK A «REPÜLŐ TÁNYÉROKBAN»

Jeruzsálemben is láttak „titokzatos repülő tárgyat”

Izráeli asztrofizikusok és űrkatatók tegnap hitetlenül reagáltak azokra a hírekre, amelyek szerint „repülő tányérok” vagy más bolygókról származó űrhajók jelentek meg Jeruzsálem, illetve Uj-Zéland felett. Giora Száviv professzor, a tel-avivi egyetem tanára kijelentette, nem hiszi, hogy az emberi civilizáció szféráján kívülről jövő tárgyakról van szó. Inkább lehetséges, hogy természetes jelenség ez, mint például egy nagyobb meteor felbomlása az atmoszféra határán.

Hangsúlyozta azonban, meggyőződése, hogy az élet a Földön nem egyedülálló jelenség, hanem naprendszerünkben, vagy azon kívül vannak más bolygók is, ahol élet és civilizáció létezik, talán fejlettebb, mint a miénk.

A „repülő tányérok” illetve felismerhetetlen fénylő tárgyak ausztráliai és újzélandi megjelenése után szerdán már Jeruzsálemben is hasonló jelenségre lettek figyelmesek különböző polgárok.

Az első jelentést Éli Ben-Sitrit a Hilton szálló melletti taxiállomás rendezője tette, aki elmondta, hogy hajnali 3 órakor kabinjából az ablakon át erős fényt pillantott meg, amely bevilágította a szálloda bejárata előtti egész térséget. Amikor kinyitotta az ajtót és kilépett, a közelben parkoló emelődaru mögött erős fényesóvát pillantott meg. Visszahőkölt és becsapta maga mögött az ajtót. Amikor

másodszor is kilépett, megfigyelte, hogy a fény „egy rejtélyes tárgyból árad, amely cikk-cakkban mozog fel és alá”. Később a rejtélyes tárgy a magasba emelkedett és egyhelyben maradt. Napfelkelte után, amikor az első taxifoförök megjelentek munkahelyükön, még mindig lát-

ható volt a világos pont az égen. Ben-Sitrit szerint vele együtt legalább hat taxifoför látta ezt. „Csak reggel 7.30-kor tűnt el a világos pont” — mondotta.

Ben-Sitrit és sofőreje kívül két hivatalos személy is megfigyelte a rejtélyes, fényt sugárzó tárgyat. Egyikük az éjszakai órákban az Olajfák Hegyén, a másik pedig a város nyugati részében végezte szolgálatát.

A légihaderő közölte, hogy a radar képernyőin nem fogtak fel semmit. Jeruzsálemben tegnap főleg az ismeretlen tárgyak megjelenése volt a beszédtema.

HÁROMSZOROS BETÖRÉS MIATT KÖRÖZIK DÁVID BITONT

A haifai törvényszék tegnap elfogatási parancsot bocsátott ki Dávid Biton 21 éves jeruzsálemi lakos, Charlie Biton Kneszet-képviselő öccse ellen. Dávid Bitont beismerő vallomása alapján még tavaly áprilisban elmarasztalták három betörés lopásban, de azóta nem jelent meg a bíróságon és így nem lehetett kihirdetni az ítéletet ellene.

léket vitt magával, összesen 3000 font értékben. Biton ellen még 1977 áprilisában nyújtották be a vádiratot, de utána többször elmulasztotta a megjelenést a bíróságon. Egy alkalommal Charlie Biton levelet intézett a bírósághoz, amelyben közölte, hogy öccse beteg és csatolta a szükséges orvosi bizonyítványt. Végül tavaly áprilisban elmarasztalták Dávid Bitont. Azóta nem jelentkezett többé a vádott. Októberben a vádhatóság közölte a bírósággal, hogy Biton törvénytelen módon elhagyta az országot, más ember hamisított útlevelével. Most közölték, hogy Biton visszatért Izráelbe és e közlés alapján a bíróság előállítási végzést adott ki ellene.

A bűnper folyamán megállapítást nyert, hogy Dávid Biton 1976 áprilisában betört egy curlsálomi fűszerüzletbe, ahonnan 2000 font értékű szeszestalt és cigarettát vitt el. Két alkalommal a curlsálomi Rámbám iskolába tört be, ahonnan filmfelvevő gépet, két adományperselyt és egy hangfelvevő készü-

heket ró a Chevra Kádísára és a város lakosságára. Figyelmeztetett azonban a professzor, hogy a terv jóváhagyása előtt meg kell oldani a probléma háláchikus vonatkozásait is, azaz ki kell kérni a főbbiek véleményezését, bár a birtokában lévő információk szerint a háláchá nem tiltja az ilyen földalatti temetkezést. A másik megoldásra váró probléma városrendészeti jellegű: olyan helyet kell találni, amelynek felásása nem csúfítja el a tájat. A harmadik probléma a kivitelezés anyagi vonatkozása, de ezzel kapcsolatban hang sülyözta, hogy a geológusok véltéménye szerint aránylag csekély összeggel fedezni lehet a költségeket.

FÖLDALATTI „TEMETKEZÉSI VÁROST” JAVASOLNAK HAIFÁN

Geológusok szerint a terv aránylag olcsón megvalósítható

Jesájahu Jarnicki, a haifai Technion professzora tervet dolgozott ki földalatti „temetkezési város” megépítésére a Kármel lejtőjén, hogy ilymódon oldják meg a város egyik legsúlyosabb és legégetőbb problémáját: nincs elegendő hely temetkezésekre Haifán.

Jarnicki professzor elmondotta az újságíróknak, hogy javaslata szerint a Kfár Számír melletti jelenlegi temető közelében lévő hegybe alagutat kell vájni, amelyet hatalmas „temetkezési csarnokká” bővítenék ki, hasonló módon, mint annakidején Bét-Seárimban. Véleménye szerint ez megoldaná a problémát és nem kellene többé a város területén kívül keresni új temetkezési helyeket, ami nagy ter-

ket, azaz biztosítja a Bachtíár éves jogász mutatót egy között egy lítkai fel-

VALUTA-ÁRFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
Amerikai dollár	18.95 font	19.09 font
Angol font	38.21 font	38.50 font
Nyugatnémet márka	10.23 font	10.31 font
Svájci frank	11.48 font	11.56 font
Francia frank	4.37 font	4.40 font

DRÁGÁNK

Baum Vili Hillel 77

elhunytának első évfordulóján
ÁZKÁRÁT
 tartunk vasárnap, 1979 január 7-én délután 3.30 órakor a tirát-hákarmeli temetőben, Haifa mellett. Találkozás a temető bejáratánál.
 Felesége Aranka, gyermekei Lea, Orít, testvérei Ella, Elemér
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

GRÜN JENŐ 77

Szatmár — Petách-Tikva
 slosimja leteltével
ÁZKÁRÁT ES SIRKÓAVATÁST
 tartunk 1979 január 9-én, kedden délután 3 órakor, a Petách-tikvai temetőben.
 Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Reb. Moskovics Iszráel 77

Mocs — Torda — Bné-Brák
ÁZKÁRÁJÁT ES SIRKÓAVATÁST
 1979 január 9-én — יום שבת תשליט — kedden délután 3 órakor tartjuk a choloni temetőben.
 Autóbusz indul a fia lakásától 2.15 órakor. Cim Bné-Brák, Kirját Herzog, rechov Áviád 3.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Löwy Szará (Deutsch) 77

Miskolc — Bét-Chelkia — Bné-Brák
SIRKÓAVATÁST
 a slosim leteltével 1979 január 11-én יום שבת תשליט — csütörtökön délután 2.30 órakor tartjuk a jeszodoti temetőben.
 Találkozás a temető bejáratánál.
A CSALÁD

KLEIN HANNA 77

Vámosi — Ujtalu — Tel-Aviv
 elhunytának első évfordulóján
ÁZKÁRÁT ES SIRKÓAVATÁST
 tartunk vasárnap, 1979 január 7-én, délután 3 órakor a choloni temetőben.
 Találkozás az új kapunál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

MÁRK LUDVIG 77

Jide Leib
 Kápolnokmonostor — Nagybánya — K. Motzkin
ELSŐEVES ÁZKÁRÁJÁT
 1979 január 9-én, kedden délután tartjuk a Cur Sálom-i temetőben.
 Külön autóbusz indul a lakástól, Kirját Motzkin, rechov Jeladim 28 alól délután 3.30 órakor.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

ULLMAN BARUCH 77

Bardejov — Hádár-Joszf
ELSŐEVES ÁZKÁRÁJÁT
 1979 január 9-én, kedden délután 3 órakor tartjuk a Kirját Saul-i temetőben.
 Külön autóbusz indul 2.45-kor a lakástól, Hádár Joszf, Khilat Lwov 16.
 Gyászolják: felesége RELLY, fivére, a kiterjedt család és a baráti kör

Weisz-Mermorstein Etus Szará 77

Szeretett édesanyánk, testvérem, nagymamánk, dédmamánk
Weisz-Mermorstein Etus Szará 77
 Hajduböszörmény — Jeruzsálem
ELSŐEVES ÁZKÁRÁJÁT
 1979 január 7-én, vasárnap délután 2 órakor tartjuk a choloni temetőben.
 Találkozás az új kapunál.
A CSALÁD

SZOMBATI NAPTÁR

1979. január 5, PENTEK
 5739. tévét 6.

1979. január 6, SZOMBAT
 5739. tévét 7.

GYERTYAGYUJTÁS

Jeruzsálem 4.12
 Tel Aviv 4.30
 Haifa 4.30

A SZOMBAT KIMENETELE

Jeruzsálem 5.29
 Tel Aviv 5.27
 Haifa 5.27

A HETI SZIDRA VÁJIGÁS

„ELASTEX”

FÜRDŐRUHA-, MELLTARTÓ- ES FÜZŐGYÁR

KERES zig-zag és overlock szakmabeli

VARRÓNÖKET.

Jelentkezés: T. A., Levanda 8., tel: 37193

UJ KELET napilap TEL-AVIV

Rechov Hárákevet 52. Telefon: 30011

Főszerkesztő: B. HIMMELFARB
 Felelős szerkesztő: D. SCHÖN
 Kiadó: Mábá B. M.